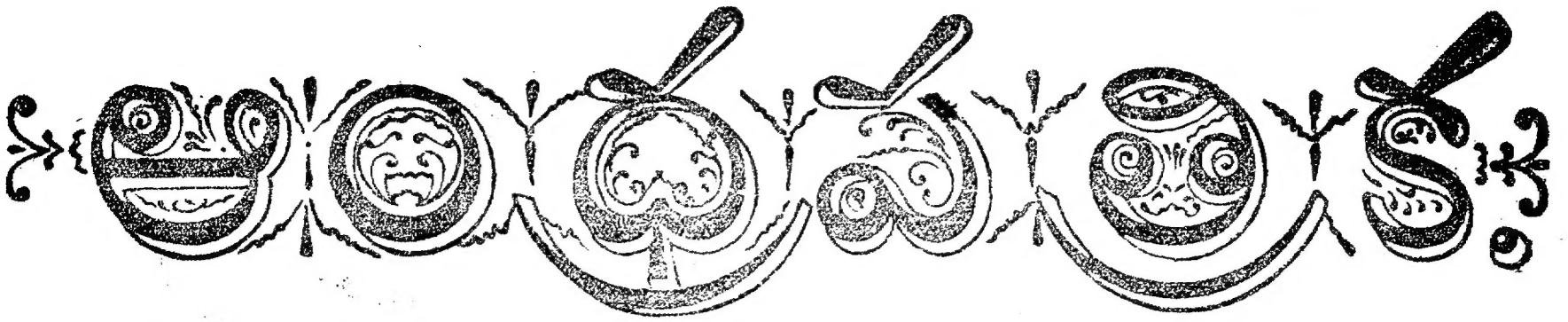

కాంగ్రెసు సంచిక

REGISTER No. M. 1118.

చందా నం 1-కి రూ. 24-0-0. విడిపత్రిక 1-కి 0-1-6.

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 30-వ తేది సోమవారము
MADRAS, MONDAY, 30th DECEMBER 1929.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర మార్గశిరమాస అమావాస్య

సంచిక ౨౨౪
No. 224

అమృతాంజనము

ధర
సరసము
ఫల
మధికము

దుకాణము
లన్నిటి
యందును
అమ్మబడును.

అమృతాంజనం డిపో

మదరాసు

బొంబాయి

అహింసా పరమో ధర్మః
దిగ్రేట్ ఇండియన్ అగ్రి కల్చరల్ బ్యాంకు, లిమిటెడ్.
హెడ్ క్వార్టర్స్: విశాఖపట్నం

వివరము:—1. పశువుల రిజిస్ట్రేషన్ బాంధ్యములకుగ పశువైద్యవారసులకు తోడ్పడుట.
2. సహకారదీపి ఫండు వద్దను వడ్డీలేని ఋణముల నిచ్చుట, 3. నేవెండ్ల బ్యాంకు ఇచ్చు రెండు డిపోజిట్ సర్టిఫికేట్లు బాంధ్యములను చిల్లరగా సొమ్ము కూడబెట్టుకొనుట, అందుకు ఆ హామీపైననే ఋణము నిచ్చుట, అవని కాలమనకు కొంతసొమ్మును కుటుంబముకు నొనగట జరుగును. 4. అన్ని విధములగు నితర బ్యాంకింగు వ్యాపార మంతయు జరుపబడును. బ్యాంకుయొక్క పూర్తినివారములను తెలియగోరువారు 4 అణాలు పలునగల తపాలాశీల్లలను పంపి బెలాసువు ప్రకమున్ను, వర్కింగు స్కిమున్ను బడయగలరు.

Branches being opened all over India, Burma & Ceylon.
ALL THE APPOINTMENTS ARE PENSIONABLE AFTER 20 YEARS APPROVED GOOD SERVICE
WANTED

Few energetic and influential men preferably either Taluk Board or District Board Members or Retired Government Officers to apply for the posts of District Secretary, Taluk Secretary and Firka Secretary. Detailed copy of Bye-laws and Working-Scheme can be had against 4 As. worth of stamps. Apply sharp to M. R. Ry. K. Jayarama Rao Pantulu Garu, Founder, Promoter and Chief Organising Director.

వా స క మ ర బ త్తు 79-1
దగ్గులకు, జలుబుకు సుప్రసిద్ధమైన నివారిణి
వాసక మరబత్తు మిక్కిలి వ్యవహారమైనది, రోగములచే గలుగు ఈడ్పులకు గురవును గలిగించును. దగ్గును తగ్గించి, స్వచ్ఛగా క్షయమును త్రొసివేసి, రొమ్ము నందు గలుగు బాధను హరింపును. రొమ్మునడికము న్యూమోనియా వ్యాధులకు ఇది అమోఘమైన గుణమునిచ్చుచున్నది.
ఈ మాదిరిగానున్న అనుకరణములను చూచి మోసపోకుడు.
BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS LD.,
15, COLLEGE SQUARE, CALCUTTA.

వీ ల ర్దు మో టారు కారు బ్యాటరీలు
అన్నివిధములైన మోటారుకార్లకు అత్యంత ఉపయోగముగను నిల్వ వేటుంటు రబ్బరుమరబత్తు లేక మానును వేరుచేయుట ఈ రోడు విషములైన బ్యాటరీలు అన్ని వ్యాపారస్థులవద్ద కొనుగడు చేయవలయును. ముద్రాపాతములను గలబెల్లూరిపట్టణ నేరుగా తెచ్చుకొనుట వలయును.
ది క్రాఫ్ట్స్ యింజనీరింగు కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్.,
మానేజర్: బెన్టు అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,
పోస్టుబాక్సు నెం. 205 నల్లమలనువీడ్, మద్రాసు.

ఉచితము! పూర్వాజాతకము!!
అంజన యోగములమున జీవితమందలి ముఖ్య ఫలితములు మీ ఆర్థికచేరిన వారములో పంపుదుము. మీజన్మనక్షత్రము లేక 9 అక్షరముల దాదాపు వయస్సుతో ఖర్చులకు రు. 10-0 పంపించినచో బడయగలరు. 1 నల ఫలితము రు. 0-4-0 లు వి యన్. య్. య్. కన్. అంజనాయుగ, కాశీనాథ.

రత్న పురుష లేహ్యం
మాచే యీ లేహ్యం తయారు కావడం నిరకాలమునందీ విశ్వయందున్న సంగతి లోకవిదితము. సగ వస్తువును తగ్గించి ఘనము కలుగజేయుటకు దీనికి మించినది లేదని చెప్పనక్కరలేదు. ఇట్టిలేహ్యం గలవి ఆశేకముల వస్తువులను వి. మోసపోకుడు. (శగలేహ్యం) నెలకు రు. 10-0 ఖర్చు రు. 3-4-0 లు ఏకాంతగ్రహనక్షత్రమును, పట్టి 1-8-0 శ్రీపట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరము, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

కృష్ణా ఫార్మసీ, బెజవాడ
శ్రీశా. కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే అయ్యర్వైద్యుడైన ఫలెన్నియు విశిష్టా, తయారుచేయబడి మునిపాత్రలైన, తాలాకాఫీల్లు మొదలగు గొప్పగొప్ప సంస్థలకు వైద్యులచే యుటకు సిద్ధముగ నున్నది. 10-1
ఉచితము 1930 క్రిత
గాక లేకకొలండ్లకోకటి. 4 అణాలకు ప్రసంపుట. ఆచించినచో లాభములేదు. నేకే రోగధరపడుడు. A. S. MURTY, విశాఖ.

సిద్ధా ప ధ ము
మలబద్ధకము, అతిమరపు, నిద్రాస్థితి మున్నగువాటికి మా జాత్ ప్రసిద్ధ ము. ఆతంకనిగ్రహ మూత్రమునే వింపుడు 82 మాత్రలు గల డబ్బా రు. 1 పూర్తినివారముల 150 పుటలకు గల వాటికా ఉచితముగ పంపింకము. ఆ తంక నిగ్రహ ఫలెన్ని 25, వ్రాడ్స్ ముద్రాగారు.

ప్రతియింటి నుండవలసినది! నిరభయ మయినది!
రేస్ (ప్రఖ్యాతిచెందిన) సుకుమారలేహ్యం
విశేషములచేయ తయ్యారేహ్యము. వికారము, త్రివ్య, డోతు ఉండవలసిన సుఖిశేషములగును. మహారాజులు మొదలగు సుకుమారశరీరము గలవారందరు వాడతినది. మూలలు, నలుబద్ధము, అజీర్ణము గలవారికి మహోపకారము చేయును. అనేకులచే మెప్పునడపబడి. 40 లేక 50 మోతాదులుగల డబ్బా రు. 1-4-0.
రే అండ్ కో, బెజవాడ, వ్రాంటి ఖరీదాదారులు.

రు 100 బహుమానము
తెనుగులిపిలోన్నట్టియూ, బాలబాలికలైనను చదువుటకు పలుకునట్టియూ అనేకమందిగారు ప్రశంసాపత్రముల బొంబిట్టియు పూర్వము తగ్గినారు రు. 10-0 విలువగల్గినట్టియు మా ధోడు నిర్మూలక ప్రకములకు ముందుగా మా మూడురూపాయలు పంపి అపు ప్రకముల చెప్పింకొని చదివే మేము చేయవలసినది. శ్రేష్టజయము (భట్టశాస్త్రి పాస్) పొందువారికి మారుమూల బహుమానం యిచ్చెదము. కావున త్వరపడుడు.
శ్రీకృష్ణ సంస్కృతగ్రంథమాల, బెద్దాపురము.

క్రింది వానిలో నొకదానిని కోరుకొనుము

క్రిస్టమస్ మరియు నూతనసంవత్సరపు బహుమతులు

హిందూ దేశముందుండు మీమిత్రులకొకటేర్పరచుకొనుదు

1. వివిధరంగులలో, చిత్రమైన జనులుతో నలంకరింపబడి, చూచుటకు బహు యందముగ నుండి వివిధ కొలతలు కలిగి సంపూర్ణమైన ఉన్నితో తయారుకాబడిన కంబళీలు
1 కి ధర రు 9/15 మొదలు రు 29/12 వరకు
2. హిందూదేశమునందే సంపూర్ణమైన ఉన్నిలో వివిధ కొలతలో చిత్రవిచిత్రములు గల్గి చొక్కెను, నమ్మకముగ పనిచేయు కంబళీలును, రత్న కంబళులును
1 కి ధర రు 3/12 మొదలు రు 7/15 వరకు
3. కాన్పూర్, ధారీవార్, బాంబాయి మిల్లులలో తయారుకాబడిన ఉన్ని శాలువలు అనేక కొలతలలో, వివిధరంగులలోను కలవు
1 కి ధర రు 3/8 మొదలు రు 16/15 వరకు
4. ఎక్కువ నన్నని శాలువలు ఛౌచి జర్మనీదేశములందు తయారుకాబడి అంచులయందు, చిత్రములు గల్గియు, లేకయు, మరి యితర రకము లనేకములు గలవు
1 కి ధర రు 6/12 మొదలు రు 18/8 వరకు
5. ప్రాచీన పైల్ టివాచీలు లేక నేలను కప్పట కుపయోగించునవి. కొలతలు 3'x6'; 4'x7'; 6'x9' అందు 9'x9' చదరపు గజము
1 కి ధర రు 4/12 మొదలు రు 5/15 వరకు

వ్యాపారస్తుల ధరలు ప్రత్యేకము.

టి. ఆర్. యన్. సామి.

(ఉన్ని బట్టల ప్లాక్ గలవారును, దక్షిణ హిందుదేశమందు చిల్లర పంపకదారులు)

2/74, గోడౌన్ వీధి, మద్రాసు.

తంతి అడ్రసు:—“వారమ్వేర్.” మద్రాసు.

“ఉచితభీమా”

“ఈక్రింది పట్టిని గమనించినచో, తేదీలయందు యితర గొప్ప మొత్తమునను పనిచేయున మాపాలసీదారుల వారసు లకు ఎంతత్వరలో యిచ్చినది తెలియగలదు. స్థాంతుత్వము ననుసరించి, పాలసీదారీ చేయుచు, పాలసీదారుని హక్కులను విశేషముగ పాలసీలోనే విశేషపరచుటచే పాలసీదారుకు యున్నట్టి నష్టముకలుగటకు అవకాశము లేదు. ఇదియుఖ్యముగ గమనించవలసిన విషయము.”

పాలసీ నెంబరు.	పాలసీదారుని పేరు గ్రామము.	చనిపోయిన కల.	పాలసీదారుడు చెల్లించినది	కలిపిన వారసునకు ఇచ్చిన మొత్తం	తేది
161	గనిపినేని నర్సయ్యనాయుడు, దశరాజుపల్లె.	జూన్ 29	రూ. 500	రూ. 500	9-8-29
230	తోట చెన్నయ్య, బెజవాడ.	ఆగష్టు	” 500	” 500	30-9-29
302	కరణం శేషయ్య, నంద్యాల.	సెప్టెంబరు	” 500	” 500	29-10-29
274	కునుకు సీతమ్మ, ఏలూరు.	సెప్టెంబరు	” 500	” 500	3-11-29
67	యెనుమూడి సుందరమ్మ, బెజవాడ.	సెప్టెంబరు	” 500	” 500	19-11-29
880	గనిపినేని లక్ష్మమ్మ, దశరాజుపల్లె.	అక్టోబరు	” 500	” 500	9-12-29
150	హునియాలమ్మ, తిరుచూనపల్లి.	అక్టోబరు	” 500	” 500	నవంబరు 10 నెంబరు ఆఖరులో గా ఇవ్వబడున
269	అన్నె చుక్కమ్మ, ఏలూరు.	అక్టోబరు	” 500	” 500	”

N.B:—పనిచేయున ప్రతి పాలసీదారుని వారసునకు పై మొత్తముగాని లేక పగము మొత్తమునను యిచ్చిన కంపెనీ యింకొకటిలేదని గుండెతెచ్చుగా చెప్పగలము.

పూర్తి వివరములకు:—

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జెనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

ప్రాంతాలు:—బెజవాడ, నెల్లూరు, గుంటూరు, ఏలూరు, రాజమండ్రి, విశాఖపట్టణము, నంద్యాల, కర్నూలు, బళ్లారి, తాడిపత్రి, కాళహస్తి, సికింద్రాబాదు, కావలి వగైరా.

కలకత్తాలో నూతన ఆంగ్ల దైనిక పత్రిక

నేడుగుప్తాగారి 'అద్యాన్'.

మహాత్మా గాంధీ, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ.

కలకత్తా, శనివారము 29-12-30. శ్రీ. పం. వేదవ్యక్త గారిచే స్థాపిత బసిన నూతన ఆంగ్ల దైనిక పత్రిక మారు అద్యాన్ (పునఃస్థాపిత) తన మొదటిసంచికలో నీరీతిని ప్రాయముచున్నది: "కడవిని కొలదివలసినవలెనే దేశ పండుగలను చూడవలసియున్నది. అనేకకతాబులుగా బరుగు పరిణామము కేవల మొకవత్సరము లోనే జరిగిపోవుచున్నది. స్వదేశపరిపాలన (హోంరూల్) స్వరాజ్యము అధినివేత ప్రతిపత్తి (హిమినియస్ వేటస్) మొదలగు భావములన్నియు మామమొదలైనవి. పురుషులపై స్త్రీలు ధ్వజమెత్తియున్నారు. యువకులు, యువతీలులులే కాక పసి పిల్లలు కూడా పెద్దవారలను, అనుభవజ్ఞులను ధిక్కరించుచున్న వారలు. పెంకెనాంబ్ర! వారి యాదర్శము లంతకన్నా పెంకెవి! వీరలను మేము చూచు మొనరించి, వీరి యాదర్శములు సక్రమరీతిని లభ్యముచుండు వాటుపడెదము. వీలవన నూతనకమనకు వీరే మార్గదర్శకులు. వారి పసంతాగమన పుత్రాంతమును వీరలే మన గంధన దీపిని వెలుపుచున్నారు.

దేశబంధు సిద్ధాంతములయొక్క దేశమునకుగల విశ్వాసము; నిరంకుశస్వయం సర్వోత్తమమని యాతం దౌహరిన దివ్యసంకేతము; జీవితాంతమువరకును నాతడు నిరీతిని సర్వతోముఖము స్యా త్రంత్యదేవత; ఇవియే మా పట్టుకొన్నవి.

వారి యాదర్శములను మా మామలకు జ్ఞప్తిపరచెదము; వారి మార్గముల ఎరుకపరచెదము, భారతపాతీయొక్క భావి శ్రేష్ఠతయందలి వారి మహద్విశ్వాసమును పునఃజీవనము చేసెదము; వారి దివ్యసంకేతమును దేశదీపిగా చూపెదము!"

నాయకుల సంకేతములు

మహాత్మా గాంధీ, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జనహరిలాల్ నెహ్రూ, పండిత సోమనాథ్ శ్రీనివాసాచార్యులుగాదు అద్యాన్ పత్రికయొక్క శ్రేష్ఠములు నాంధ్రులను సంకేతముల సంకేతములు.

సత్యమునే ప్రకటింపుము

సత్యమునే ప్రకటింపుమనియు, 'అద్యాన్' పత్రిక తన్ను తరింపజేసికొనిన దివ్యసంకేతము మహాత్మాగాంధీగారి తమిషణ్య సంకేతము నొసంగిరి.

నెరుకకు నెరుకనున విడచుటకై నను నీలులేని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో తన పాత్రను నిర్వహించుచును బొందు ప్రయత్నములో "అద్యాన్" పత్రిక నాయకత్వము నిహించుగాక యని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారి సంకేతము సంకేతము. స్వాతంత్ర్యము కొరకై ఋజుమార్గమున అద్యాన్ పత్రిక పోగునైగాకయని కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు జనహరిలాల్ గారు ఆశించుచున్నారు. (శ్రీ. పం.)

నవంబరు 1933 (52-3)

సీమక మలములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి

నామక మలముల

వికంసి చుట్ట వాడె అందు నన్నె

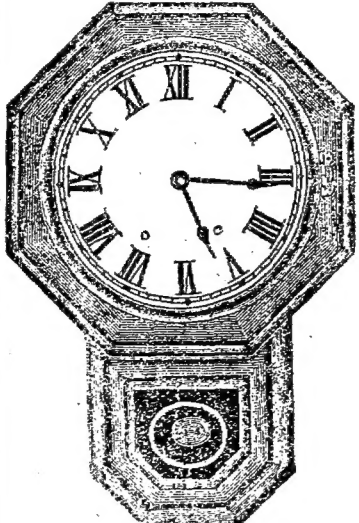
రక్తములు, బుర్రులు, నెరుకలను, పురుషులు, స్త్రీలమును వ్రాసిన ముద్రమైన కట్టలమును పంపబడును. 112, 113 నెహ్రూబాదు రోడ్, మద్రాసు.

FOR LADY'S PLEASURE.
SILK Banians, available in 3 sizes. Rs. 2-8-0.
COTTON Banians, also for Ladies, Re. 1-12-0
SILK for Ladies Jackets, in attractive flower designs and colours. Each piece 3 cubits long Re. 1-12-0.
SILK Handkerchiefs, may be used as muffers also. Plain or with designs, any colours. Rs. 2-12-0.
BELSON & Co.,
JACOB CIRCLE, BOMBAY

సరియైన గంటను తెలుపు గడియారములు

శ్రేష్ఠమైన రకము గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ద్రాప్ ఆర్ట్ గన్

మిక్కిలి నాణ్యమైన మరలచే నమర్చబడి గంటలను, ఆరగంటలను కొట్టును. దీనిని మందలకు స్పింగు యిత్తడి డబ్బీ లచే కాపాడబడుచున్నది.

8" డయల్	...	...	...	రూ 26/8
10" డయల్	...	...	...	రూ 32/8
12" డయల్	...	...	...	రూ 36/-

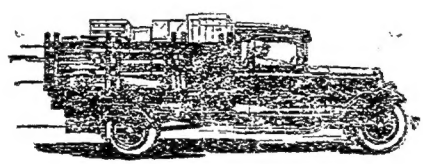
ప్రతి గడియారమును 10 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

E. A. WATCH COY.,
RATTAN BAZAR :: MADRAS

నిర్భయముగా ఒక డాడ్డి ట్రక్ ను

ఎంచుకొనుడు!!

వివరణములనుండి మాత్రమే

దాపయోగించి తృప్తిచెందెట్టి వారి కథాల్ని చూడే వేలు డాడ్డి ట్రక్కులను ఆమెభవము కల న్యాయాధిపతులచే కొనబడుచున్నవి. పరిశీలన చేసిన తరువాత మరీ కొన్ని వేలు కొనబడుచున్నవి. మరీకొన్ని వేలు డాడ్డి ట్రక్కులు ప్రభుత్వ రవాణావరసబడినట్టియు, స్వంత ఆమెభవము కొనినట్టివారే కొనబడుచున్నవి.

ఇకను దీని నుపయోగించునట్టివా రనేకులు ఒకే సిద్ధాంతము ననుసరించి అనాలోచితముగా డాడ్డి ట్రక్కులను కొనుగొన్నారు. పూర్తి నివరణలను గమనించి యే అట్టినన్నియున్నారు. వారు భద్రమైనట్టి సిద్ధాంతములైనవే దీనిని నరించుచున్నారు. వీలయినగా ట్రక్కుల ఎంజిన్లలో అనుభవములందు ప్రవీణులైనట్టి కొనుగోలుదారులు డాడ్డి ట్రక్కుల ట్రక్కుల దివ్యమైన మాదిరిలను, నిర్మాణమును ప్రశంసించుదురు.

ఏ డాడ్డి ట్రక్కులను వివరణములను ఏ యితరమైన ట్రక్కులతో నై నను పోల్చిచూడును ట్రక్కులను ఖచ్చిత పరీక్షించి, సరియైనవి. తరువాత మీ యిష్టము ను నకు తీర్మానించుచున్నారు. మీ అనుభవముచే నవిగిన తీర్మానమునే మేము సంతకముతో వమ్మనము.

DODGE BROTHERS
TRUCKS AND BUSES
CHRYSLER MOTORS PRODUCT

పంపక దారులు:

అడి సన్ అండుకో., లిమిటెడ్,
మౌంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

బెంగుళూరు, కల్కికోట, కొట్టాయం, మధుర, తిరుచినాపల్లి

(నిన్న పిరియ వాయి)

గతి సంపత్తిగము అగాధాను గారి అధ్యక్షత క్రింద
సమావేశమై సమైక్య యభిప్రాయమును దీర్చి
పరస్పరము వేరేమునాకు ప్రత్యేక నియోజక
వర్గములద్వారా సాంస్థిక ప్రాతినిధ్యమును బడయుటను మహా
స్వాధీయులకు హక్కు గలదని ప్రకటించిరి. ఈ హక్కు నిరా
ధారమైనది, స్వల్పస్పృహమగ లోపభూయిష్ట మగు విధానమున
హక్కుగా కోరరాదు; ఒకవేళ అట్టి హక్కు సంకీర్ణించినను
జాతీయైకమత్యము, జాతీయతాభివృద్ధి, ప్రజా శ్రేయములను
విచాలాదుశోచములనుబట్టి అట్టి విధానముయొక్క మనుగడను
విగ్రయింపవలయునని గాని, ఒక సంఘముయొక్క ప్రత్యేకాభి

మతము, ప్రత్యేక సౌకర్యములను పొందించి నిర్ణయింపరాదు. మహమ్మదీయ సర్వమును సమావేశమువారు గూడ నిబంధనలు యొక్క అనర్థముల నంగీకరించి, అనుమతిపరిపితులు కలిగిన వెంటనే నీ విధానము నంతయుండింపవలెనని అంగీకరించుట సం తసింపదగినదే. కావున మనకందరకు అంగీకారయోగ్యముగు మొదటియంత మేనునగా సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును సంపూర్ణ ముగా మన రాజ్యవిధానమునుండి తొలగించుట కనువహరింపి మన జాతీయపరిపితులను తగినట్లు మార్చినట్టి, సమయోచితా భివృద్ధి గావించవలెను. సాధ్యమైనంతవరకు నీ యాదర్శ మును జేగవలెను. రెండవ అంగీకృతాంత మేనునగా సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మూత్రమును సంపూర్ణ ముగా తొలగించి యాదర్శము సాధ్యమైనంతవరకు సాధింపవలయుండగా, ప్రస్తుతస్థితి కు ననుసరించి, కాలక్రమమున నీ మూత్రమును తొలగించినను, తాత్కాలికముగా ప్రస్తుతపరిపితుల కనుగుణ్య మగు విధానము నొకదానిని నిర్ణయించుట. సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మునకు ప్రతికూలమై యున్న వారు గూడ ప్రత్యేక ప్రాతిని ధ్యమును వెంటనే పూర్తిగా రద్దుజేయుటకుగాని, వెంటనే సా మాన్యనియోజకత్వముల సేర్పరుచుటకుగాని సాధ్యమని వాదించుటలేదు.

వికమత్యపు విలువ

ఈ రెండుఅంతములను మనమున దిడుకొనినచో నె చ్చూరకమిటివారిచే నూచింపబడిన పరిష్కారమే ప్రస్తుత స్థితియందు సర్వోత్తముగా కన్పట్టుచున్నది. అత్యంతిక్ష్ణ మును, కంటకయుతమునకు నీ సమస్యకు నెచ్చూరకమిటివా రు నూచింపిన పరిష్కారోపాయము సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ను కాశ్యతముగ నిలుపరాదని తలంచెడివారందరకును అంగీకారయోగ్యముగా సుంపకతవృద్ధు. మహమ్మదీయులం దన్నీ పక్ష ముల వారును నీ నూపల నానూనింపజాలక పోవుటతోపనియ ము. ఇంకను సభలవలనగాని, సంప్రదింపులవలనగాని అట్టి ఆ మోదము సంభవమునని తలంపవలెను. అట్లులేదనో నీ సమ స్యపై మన మెన్నటికిని ఏకీభవించజాలము. సర్వకాలములకును సర్వోత్తముగా నుండకపోయినను, ప్రస్తుతస్థితియందు ఉత్త మోత్తముమైన యొక ఏర్పాటున కెల్లరమును ఆమోదమును ప్ర కటించుట విచేకవంతముగాదా? ఈసమస్యపై మన మొక ఏర్పా ధిప్రామునకు రాజాలనిచో జాతీయ స్వయంనిర్ణయమూత్ర మునుగూర్చి మనమెంతి యాడంబరముగా గోలపెట్టెదను దాని ని ఆసరములో పెట్టుటకు మనము కేవల మసమర్థుల మ యౌదము.

న్యాయమగు ప్రార్థన

కావున మహా మ స్త్రీ దీ య స ం ఘ ము తో సా ం ఘి క ప్రా తి ని ధ్య స మ స్య వి మ య మై యొక సమాధానమును గుర్తుకొనుటకు పునఃప్రయత్నము గా వింపవలసినదిగా హృదయపూర్వకముగా వేడుకొనుచున్నాను. మహమ్మదీయ సంఘమునందు తుట్టుకుదకు తనంతి అధిక సం ఖ్యాకుల బలమైనను లేని ఎట్టి పరిష్కారముగాని బ్రిటిషుపార్ల మెంటువారిచే అంగీకరింపబడు నవకాలమును గోల్పోవును. నిన్ను జాతులు, తదితర స్వల్పసంఖ్యాకుల సంఘములవారితో గూడ నిట్టి సమాధాన ప్రయత్నములే సలుపబడవలసియనన్వి. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమువిషయమై మన మీ విధముగా ఆంత రంగికభేదముల నన్నిటిని సర్దుబాటు జేసికొనినచో రెండు చేబిలు సమావేశమనందు మనము ప్రతేకపెట్టబడబోవు రాజ్యాం గని గూర్హిధాము అశేష భారత జనామోదమును బడసియుం డుటచే బ్రిటిషుపార్లమెంటువారెన్నిని నిరాకరిండుట అసం భవము గాకపోయినను మిగుల కష్టతరముగా నుండకవచ్చును.

బ్రిటిషుపార్లమెంటువారిట్లు నిరాకరించినచో భారత జాతీయాశామును తృణీకరించినందుకు బాధ్యత వారిమైనచే యుండగలను. మరియు అప్పుడు మనమేదయినను బల బగుప్రయ త్నములు గావించుటయు అట్టి తృణీకారమువలన న్యాయస్థితి మై యుండును. మనలోమనము మన సమస్యలపై యొక సమా ధానమును గావించుకొనిన యెడల కార్మిక ప్రభుత్వమువాకి బలమొసంగినచో మయ్యెదము. అప్పుడు వారు భారతీయజాతు ముల నంగీకరించి, వారికి అధినివేత స్వాతంత్ర్య మొసంగనిచో చాలా అన్యాయమును, ఉపద్రవకరమునగునని పార్లమెంటువారి తో చెప్పి యుప్పింపగలరని నాయభిప్రాయము.

స్వదేశసంస్థానములు

స్వదేశసంస్థానాధీశు లెల్లరును రెండు లేదనిల సమావేశమున కంగీకారము ప్రకటింపవలయు, లెప్పునావేశమును జనుప్రదేశముగా నొనరించుటకు రెండు సమా కారమునుగూడ ప్రకటించుటకును తెంతయు ముదాపము. భారత జాతి యొకమత్తమును, సంసానములతోడి సార్లులు అభివృద్ధి నొందవలసినచో, భారతభూమియొక్క ఈ రెండు భాగాల యభ్యున్నతియు, శాంతియుతముగను, సామ్యముగ ను జరుగవలెనని భారతీయులు సంపూర్ణ అధినివేతస్వాతంత్ర్యపరిపాలన నమర్చించు నపుడు స్వదేశ సంస్థానములను, భారతభూమికిని గల సమగ్రబాంధవ్యములు సంతృప్తికరముగ

పరిష్కరింపబడు టయ్యెంతవలెనని స్వదేశ సమస్థానాంధ ర్థములను ఆంతరంగిక పరిపాలనావిషయము లన్నిటియందును మనస్థానాధిపతులకే పరిష్కారమున కధికార ముండవలెను. మనము నైతికముగ మాత్రమే మనపలకుబడిని వినియోగించుట లము. బ్రిటిషు యుండియుండుచు, ప్రపంచముందును ప్రస్తు తము జరుగుచున్న మార్పులను బట్టి స్వదేశసంస్థానములు గూడ దీనినొంది ప్రత్యేకముగా విడదీయబడుటవలెను. తమ ప్రతాప నవరకులను విడి కాలక్రమమున తగిన అభివృద్ధికరములగు నా ర్యులను ప్రతేకపెట్టక ప్రస్తుతని నానస్పృకము. బొంబాయి రాజధానిలోని స్థానము సంస్థానాధీశుని వలె తదితర సంస్థా నాధిపతులుగూడ క్రమక్రమముగా తమతమ రాజ్యములందు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపించురని విశ్వసించుచున్నా ము. అన్ని సంస్థానములందును ఒకే విధమున బాధ్యతాయుత విధాన ముండవలెనని తేదు. కాని ప్రధానములనుమాత్రము మాత్ర మెల్లరిచే అంగీకరింపబడి కెన్నడిగానైనను నిశ్చయమున, విధిగ మాత్రము అభివృద్ధిని బడయవలసియున్నది. ఈవిధముగ బ్రిటిషు యుండియుండున్న, స్వదేశ సంస్థానములను సమాధి కాభివృద్ధిని కలిగినవై, సంపూర్ణ సహకారముతో మెలంపనెడల ఆంతర్జాతీయ సమావేశములందును, ప్రపంచము దంతటను నిస్స మానశక్తి సహస్యతమున మహాపాతిగా సేర్పడగలను."

బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము-ఆత్మసంరక్షణ

భారతదేశమునందు సంపూర్ణబాధ్యతాయుత పరిపాలన సాపించుటకొక అత్యంత విషయము. స్వదేశ సంరక్షణ బాధ్యతను భారతదేశము నహింపజాలి యుండలేదనియు, బ్రిటిషు నైస్యములు లేనిచో ఆంతరంగిక శాంతిసంరక్షణ లను గావించుకొన జాలదనెడివారము. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మునగా చేయుటే ఆంతరంగిక శాంతిసంరక్షణములను కాపాడుకొను బాధ్యతసహించవలసి యుండుననియు, విదేశీయుల బారినుండి స్వదేశపు మెల్లలను సంరక్షించుకొన వల యుననియు వీరి వాదము. భారతీయ నైస్కోవ్యోకులచే నిర్వహింపబడి సుక్షేత్రము భారత నైస్యము లేనందున, బ్రిటిషు నైస్యముల సాయము లేనిచో భారతదేశము ఆత్మసంరక్షణను గావించుకొనుట గాని, శాంతి భద్రమును సెలకొల్పుకొనుట గాని చేయజాల దనియు, భారతదేశమునుండి బ్రిటిషు నైస్య ములను వెడలింపవలసినవరకును, సంపూర్ణమును స్వరాజ్యము లేక బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ సంస్థాపనము అచరణసాధ్యము గాదని వీరి వాదము. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును, సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము లేక అధినివేత స్వాతంత్ర్య తేయములకును భేదమును గమనింపవలసి యుండును. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున లక్ష్యమును విదేశనైస్యములు దేశమునందు ముగిసినచో రెండును అన్యోన్యబుధములు. జాతీయస్వా తంత్ర్యము నేషేషించునారు జాతీయ సంరక్షణకై స్వయంసహాయముపై నాధారపడి యుండవలెను. కాని సంపూర్ణ బాధ్య తాయుతపరిపాలన, లేక అధినివేత ప్రతిపత్తియం నట్లు గాదు.

భారతదేశము సంపూర్ణమున బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును కలిగి, అధినివేతములతో సమమున ప్రతిపత్తిని గాంచవలసిన ఆత్మసంరక్షణకు సంపూర్ణ బాధ్యతను వహించవలయుననుట సరైనవాదమే. కాని, సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము స్థాపితమైన యు త్తరముగా మే బ్రిటిషునైస్యములు భారతదేశమునుండి తొలగింపబడు టావలెకమా? అందునలన అట్లు బ్రిటిషు నైస్యములు దేశమునుండి పంపిణీయబడజాలనిచో సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము స్థాపింపబడజాలదని వాదించవచ్చునా? సాధ్యమైనంతవరకు లైటిషునైస్యముల నంగీకేయవలసినయు, ఈలోగా ఆత్మసంరక్షణకై దేశీయనైస్యములను తయారు జేయవలసినయు ఎల్ల రును అంగీకరిండురు. దక్షిణాఫ్రికాయం దీవిధమున ఏర్పాటొ కటి జనావబోయిండలేదా? భారతదేశము బ్రిటిషు కామును వెల్లనవోక సభ్యురాలై యుండినచో భారతదేశసంరక్షణ భారత స మ స్వ యే గాక బ్రిటిషు సా మ్రాజ్య మున కం త ము స ం బంధించి నది. కామును వెల్లనవందలి దేశము లన్నిటియొక్క సహాయమును సమ యురుజొందినపుడు కోరుటను పొక్కొనిగియుండును. 1914 సం॥ నందు ఐరోపా మహాసంగ్రామము సంభవించినపుడు కెనడా, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండు, దక్షిణాఫ్రికా, యుండి యాదేశములు తొలగియుండిన న్యాయముగా నుండెడిదా? కావున "కామును వెల్లు" లోని సభ్యు లొకరికొకరు సమయ ముచ్చినప్పుడు పరస్పరసహాయము గావించుకొననిచో, అట్టి సభ్యుత్వమున కర్హమేలేదు. కావున కామును వెల్లనందు సభ్యుత్వ ముగల బం దేశమునందు బ్రిటిషునైస్యము లుంచబడుట "కా మును వెల్లు" కే అవశ్యమని చోచినపు డట్టివిధానమున కాడే సూచింపబడవలెను? భారతదేశమును కాల్చివిక్కలు మొదలైన విదేశములనుండి సంరక్షించుట యనన బ్రిటిషుసామ్రాజ్య మును సంరక్షించుటయే! కావున బ్రిటిషునైస్యములు భారత దేశము దుంపబడినకారణముచే సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును నిరాకరించుట సహేతుకమా?

మరియు, బ్రిటిషునా సంరక్షణను ఆవలబొందుచున్న నైస్కో విధానము భారతదేశమును ఆత్మసంరక్షణకు అర్హతలేనిదానిని గా నొనర్చుననిచో అట్టిోపాయము సంపించుట సంపదిత మాపి తగినంత శీఘ్రముగా అట్టి-ర్హము బడయుజేయవలెనే గాని ఆలోచనము మాన్పెట్టి ఆ కారణముచే బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును నిరాకరించుట వా మోగి చెడబట్టుటనందిది.

ఆంతరంగిక శాంతి

బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము దేశమునందు శాంతి భద్రతలను సెలకొల్పింప విషయమై తనదేయ నైస్యములపై నాధారపడవలెకాని విదేశనైస్యములపై నాధారపడవలయుండరా ను, బ్రిటిషునైస్యముల తోడ్పాటు లేకనే దేశముందు శాంతి భద్రతలను గావించుకొనవలసి నిశ్చి-చెప్పగలము. శాంతిభద్రతలను సంరక్షించు యెడల దేశమును డెట్టి లెల్లలనుగాని జరు గవలెగాదు. అట్లు సంరక్షించుచో బ్రిటిషు సభ్యులను నైస్యము శాంతిభద్రతలను గావించుకొనుటయేలేదు. వేదకటించలేక యొక ముందును అల్లరులుజరుగవచ్చును. కాని విదేశనైస్యముల సహాయ సేమకామును లేకయే దేశీయ జాతీయ, నైస్కో దేశములతో శాంతి, భద్రతలను నిర్వహించునన జాలదునుని గట్టిగచెప్పా చున్నాము. బ్రిటిషు సలసరాజ్యములందు శాంతి, సంరక్షణకు స్వంతిబాధ్యత. విహించవలసిన నిధాంతముననిను బ్రిటిషు నై స్యములు వెంటనే ఉపసంహరింపబడవలయుగాక చేతనుం దలి శాంతి సంరక్షణకై మనమోగింపబడుచున్న సమ విష యము నీ సమస్యములో నుచువారు కావున దేశీయనైస్యము లేనిది భారతదేశము సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును పొందజాలదని వాదించినచో, నీ వాదము కేవల మన్యాయమున వలన రాజ్యసంక్రమణ పరికరించినచో నిరాధారమును సాధ్యమై నంత దీర్ఘముగభారతదేశమును పారతంత్ర్యమునందుంచవలసిన స్వార్థచింతయొక్క ఫలితమనియు శీఘ్రముగా ఖండింపకతవృద్ధు. కావున ముందు సంపూర్ణమున, నిజము నను జాతీయసంరక్షణ మును, పిదప బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వముగాక ముందు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును, పిదప సమగ్రమును నిపుణంతము నను జాతీయ సంరక్షణము సహేతుక మునుట విశదమై యున్నది "

శత్రుసంబంధములేని చికిత్స

మద్రాసు, తేనాంపేటలోనుండు దినాన్ బహుదూరు సి. కృష్ణస్వామిరావు, కెల్లెడ్డు డిప్రీట్టు అండు నెడన్సుజుడీగారి వద్దనుండి, మద్రాసు, ఎన్నూరులో, లెవల్ క్రాఫ్టింగున కెదుట: ప్రాస్పెక్టు కాటేజియందున్న మ. రా. రా. శ్రీ. పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారికి ఆర్యమహాశయా శరీరమునందు ఆరిమూఖ్యభాగములలో కలిగిన తీవ్రమైనవపు, హానికరమైన గురుపు-ఈరెండుమూర్తయలవ్యాధులకు బోవ ధ ప్రయోగముచేయకే తాము బాగుజేయుటకు నేను చూపుటకే అనకాళి మొసగినందుకు మీకు సలహామచ్చెయ్యవచ్చును, మ మగాలుగా ఆహారమునకై నైస్కోచికిత్స చేసి గుర్తువునువ్యాధి లుగలవారు ఆహారములేని విరాచితాస్పద్యతశ్చి తప్పక సంతోషముతో అంగీకరింతురని నేను నిస్సంకోహముగా చెప్పగలక చిత్తగించవలెను, సి. కృష్ణస్వామిరావు తేనాంపేట 12-8-24 ముఖ్యగమనింపు:- బోవధములు బొట్టుములముల సంబంధపు. గోగిని ఖుద్దన మాచి బోవధ మివ్వబడును.

ఆజీర్ణము, అందుచేగలుగు నరముల బలహీనత మొదలగు వాటికి ఆమోఘమైన సవారిణి

ఆయుర్వేద బోవధమునందు సమాములన విషమనాస్యవిషయమునందే పరిక్షింపబడి కలిగిన బాధుప్రకృత ఫలితమునుండి వాని సమీకరింపగ. కొన్ని కారణములచే ఆజీర్ణము, అందుచే గలిగిన నరములబలహీనత బాధక ముంటిని. ప్రస్తుతము ప్రస్తుతము, ఎన్నూరులో, లెవల్ క్రా గునకెదుట ప్రాస్పెక్టు ము కాటేజియందున్న పండిత సా శ్రీనివాస అయ్యంగారుచే వచ్చి చికిత్స ప్రారంభించిరిని. స్వల్పమునందే (అనగా 25 రోజులలోనే) వాని నాకు కలిగిన గుణము ఆమోఘముగా మన్నుది. ఆస్పారిన గృహము, ఎస్. కె. కృష్ణయ్యారచే రాయపేట, మద్రాసు కుమారి రాజా 26-2-26 చి ఆఫ్ మెంకటగిరి. ముఖ్యగమనింపు:- బోవధములు బొట్టుములముల సంబంధపు. గోగిని ఖుద్దన మాచి బోవధ మివ్వబడును.

అఖిలభారత జాతీయ సంఘ సంస్కరణ మహాసభ

అహమ్మదాబాద్ నగరమున ప్రా॥ రుచిరాం నహానీగారి స్వాగత్యంతోపన్యాసము

హానీగారి ప్రసంగం, ఈ మహాసభకు రా॥ సా॥ హర విశ్వాస కారదాశానిని మనము అభ్యర్థించిగా నెన్నుకొనుట సమయములయినను సున్నచని భావించుటలో మిథ్య నాతో నేకీ భిన్నమైనదనియు చెప్పెను. భారతదేశం కారదాశాని సంఘ సంస్కారోద్యమమున దారి తేరిన వయోనిధులు బాల్యవివాహ నిషేధకాననుమతి గావించబడుటకు పీఠ సభిపిని కృపి, కేశవంధ్ర టను పీఠికిరిని వ్యాపింపజేసినది. చా॥ రామమూర్తిరాయనిచే నహాగమున దురాచారము కడగేర్చబడి యిప్పటికి సరిగా నొక కతాబ్రము గడిచినది. కాబట్టి ఈ సమయమున బాల్యవివాహ నిషేధకాననుమతి గావించబడుట సుభిన్నాచకమే యనవచ్చును.

కారదాశానిము

ఈ సూత్రన సభ్యులయొక్క ఫలితములు చాల దూరము నెరకు వ్యాపింపకతప్పదు. పదునాలుగేండ్లకు లెక్కని యయసు గల విశిష్టతలు భారతదేశములో నిష్కాదు మూడులక్షలున్నా రని మీ చెప్పియున్నాడు. ఇకమింక యీ సంఖ్యకు మరి యొక్క బాల్యవిశిష్టతలగుడ చేర్చబడకుండు కారదాశానిము ఆటంకపడవలయును. మరియూ, శిశుగణములు, ప్రపంచిన స్త్రీల మరణములు, చాలవరకు తగ్గిపోవును. అనేక గృహము లలో ఆరోగ్యము, సౌఖ్యము, అభివృద్ధియు ననుభవ సంభా ములేదు. స్త్రీ విద్యావ్యాప్తమునకు యంతరంగ గల యాటం కము తొలగిపోవును. ఈ ఫలితము నన్నటికిని మనము మన అభ్యుత్థానమున, వారికి కాననభిలో తోడ్పడేవారికిని, ముఖ్యముగా ప్రభుత్వమువారికిని వందనము లానిరింపవలెను. అట్లుజలనలన మన మికిమీద విశ్రాంతి నైకొనవచ్చునని మన మెన్నటికిని తలపరాదు. ఈ విషయమున కేక వింకను అభివృద్ధి తెండు లగుగాను, ప్రజాప్రభోధము జరుగవలసియున్నది. పదునెని మిది సంవత్సరముల పయము పూర్తియగునరకు నేపాలకయును వివాహ ముడగుడదని నా యభిప్రాయము.

కారదాశానిము పరి మూడు నెలలవరకు ఆచరణలో నికి రానున్నది కాబట్టి, మన సంఘములో గల పూర్వార్థాప్ర యులచేతనుగాని లేక మతాకేపకలచేతనుగాని, యావత్తుము తప్పించుకొనబడకుండు జూచుటకు మనము ప్రతిరాష్ట్రముందును విజిలెన్సు కమిటీలను యేర్పాటుచేయవలసి యున్నది.

మహాసభయొక్క కార్యకరమితి

అధికము గావించబడుటకు గత కొద్దిసంవత్సరములనుండి మనలో ననేకలు గోరుచున్నాడు. ఇంతకుపూర్వము సభా కార్యకరమితిలో చేర్చబడకపోయితి కొన్ని తీర్మానములగుడ అప్పు డప్పుడు గావించబడుచుకొన్నవి. కాబట్టి, మన కార్యక్రమ ములో కరుణరక్షణను, గృహ రోగ్యము, ప్రజారోగ్యము, నగ రపారిశుద్ధ్యము, కర్మాగారముల పనివాండ్లకు సంబంధించిన సాంఘికసమస్యలు, నహాకారము, గృహపరిశోధనలు, గ్రామపు నర్హిర్యాము, అంధముఖ్యముగా ప్రాథమికవిద్య, మున్నగు విషయములగుడ సభాకార్యక్రమములో చేర్చుటకు మన మిప్పుడు నిశ్చయించితిమి.

మహాసభయొక్క అంగరక్షణము

శ్రీరమగా నందఃనట్లుగా వికధర స్త్రీ-సంఘములతో గూడిన అఖిలభారత సంఘమొకటి యేర్పడి సంవత్సరము పొడుగునను పనిచేయవలసియున్నది. ఇందు నిమిత్తము ఒక చిత్తువిధానము ఆహ్వాన సంఘముచే యింకను కాబడి, వివిధ రాష్ట్రీయ సంఘముల కిదివరకే పంపబడియున్నది. వార్తా పత్రికలలో గూడ ప్రకటించబడి యున్నది. ప్రస్తుత సమావేశ ములో యీ చిత్తువిధానము తన శ్రద్ధతో పరిశీలించబడవలసి యున్నది.

రెండు ముఖ్యసమస్యలు

మహాసభయొక్క కార్యకరమితి హెచ్చించబడుట కలల మన పూర్వపు కార్యక్రమములయందు స్పష్టికరముగా నిర్వహింపబడినది మన మెంతమాత్రము దలంపరు. గత పది సంవ త్సరములలో మన దేశమున జరిగిన రాజకీయ ప్రబోధముగూ డ అద్భుతముగా జరిగినటులు సందిచుచు లేదు. కాని, మన సాంఘికభివృద్ధి కంట్రము ముఖ్యభారములను రెండు సమస్య లింకను సరిష్కరింప బడవలసియున్నవి. భాగభేదము తొల గించుట, స్త్రీలకు పురుషులతో సమానముగ హక్కు లొసంగబడు ట, యీ రెండు సమస్యలను పరిష్కరింపబడవలసి యున్నవి. అస్పృశ్యతా సమస్యను నేను చెప్పుకొనుటకు కారణ మెరు నగా, నామితులను శ్రీయంత నటరాజుగా రొకప్పుడు నుడివి నట్లుగా, “బాధులన్నంధికాలము బాధింపబడు లండక మానవు” బాధిభేదము తొలగించబడునో, అస్పృశ్యత దానియంతట నదియే తొలగిపోవును. హిండువు. తన బాతి గర్భమును మొట్టమొదట తొలగించుకొనవలెను. “హిండువులు బాధిభేద మును రూపుమాపవచ్చునో, బాధిభేదము హిందూ మతమును

రూపుమాపు” నని క్షిరీశేషులైన న్యా॥ సదాశివయ్యగారు నుడివిన వాక్యమునం దెంతయేని సత్యము గలదు. ఆయినప్పటి కిని, యీ సమస్య హిందువులకు మాత్రమే సంబంధించినది కాదు. బాతి భేద నిర్మూలన ము మానవ సంఘ మనకు సంబంధించిన న్యాయ మాత్రము లమీదనే యాధారపడియున్నది. మన సంఘమునుండి బాతిభేదమును తొలగించుటకు రాజకీయచేత్రమును, పార్లమెంటును, ఆర్థిక కాస్త్రజ్ఞులును, యెల్లరునుగూడ నేకీభవించి యొక్క పెట్టున గట్టిప్రయత్నము చేయవలెకాలము మన దేశాభివృద్ధికి అన్ని విధముల ఆటంకము గలుగుచునేయుండును.

ఈవిషయమున, పంజాబురాష్ట్రము ముందంజవేయుచు న్నందుకు నేను సంబోధించుచున్నాను. బాతినిర్మూలన సంఘ మొకటి యిప్పటి గతసంవత్సరమున ప్రత్యేకముగా నేర్పడి రాష్ట్రపతిత్వము తీవ్రప్రచారము సలపుచున్నది. ఒక మాస పత్రికనుగూడ నిర్వహించుచున్నది. అనేకమంది ప్రచారకులను నియమించియున్నది. ఇప్పటికి కొంతవరకు జయముగాంచినదని చెప్పవచ్చును. ఈ మండలి ప్రస్తుత జాతీయవారములో నొక ప్రత్యేకమహాసభను శ్రీయంత రామనందభాట్టగారి యగ్యత్వ తన జరపుచున్నది.

ఇక రెండవసమస్యయగు స్త్రీసాత్వంత్రియ సమస్యకూర్చి నే నధికముగా చెప్ప నవసరము లేదు. మన ప్రాచీన మత, సాంఘిక విధానము నకంతకును మూలాధారము స్త్రీయని యెల్లరిచేత నంగీకరింపబడియే యున్నది. పురుషునకు ఆధిపత్యమును స్త్రీ శేషుండ యెట్టి సుభకార్య మును జరుపబడజాలదు.

గత కొద్ది సంవత్సరములనుండియు అనేక మహిళా సభ లు దేశమంతటను జరుగుచున్నవి. సంఘ సంస్కారముం దింకను అనేకమంది స్త్రీలు వాల్మీకినగరినియున్నను ఇంతవరకు స్త్రీలు నిర్వహించిన కార్యము వ్యర్థముగాదు పడేడికిందట మనవిశ్వ విద్యాలయము మొట్టమొదటిసారి యిద్దగు స్త్రీలకు పట్ట ప్రదా నము గావించెను. ఇప్పుడు నాచుమంది కెక్కువ స్త్రీలు మన విశ్వవిద్యాలయమునుండి పట్టములను సలబించి యున్నారు. సంఘ సంస్కారము విషయమున పురుషులకంటె స్త్రీల కెక్కు వ బాధ్యత యున్నదని నా నాదరీయములతో జెప్పుచున్నా ను. భారతదేశముయొక్క భావీయంతయును మీ చేతులం దే యున్నది. మీరే నిజముగా భారతపాతీనిర్మాణకర్తలు కాబట్టి మీ స్వత్వములను సంపాదించుకొనుడు. భారతపాతీ జీవితము లో సుచిత్రస్థానమును సంపాదించునరకును మీరు సంస్కృతిజేంద కుండ స్త్రీలకు సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ సాత్వంత్రియమునగ బడవలెకాలము ప్రజాస్వామికము నట్టిబూటకపద మేయగును.

ఉచిత ము

నాడిపరిష్కరణయందు కడు నిపుణులును, ప్రపంచ ఖ్యాతిగాంచిన వైద్యుడు,

ఉచిత ము

బివగెరత్న పండిత డాక్టరు ఇ. యస్. గోపన్.

పేరు గొప్పకుటుంబమునకు చెందినవారు. వీరి పూర్వులు మైసూరు మహారాజున టిప్పుసుల్తాన్ యొక్క అనేకము లయిన ఎన్జేటులు, కేలకువేలు రూపాయలు పొందిరి.

వీరు మీనాడిని పరీక్షించి వ్యాధియొక్క నిజమైన నుణమును మీకు విపులముగా వివరింపగలరు. అతిమూల్యవ్యాధికి, పక్షపాతమునకు, వాంతిరోగము, ఉబ్బసము, శుఖసంకటములు, ముట్టువ్యాధులు, అతివ్యాధులు, గడ్డలు, మొదలైనవాటిని గాఢరంటిగా నయుమొనర్తురు. వంధ్యత్వమును పోగొట్టుదురు.

బలకరమైనది! కాయ సిద్ధి మకంధ్వజ పుష్టికరమైనది!! ప్రాణధారమైనది!!!

ప్రస్తుతకాలమునందు గల గొప్ప జనరల్ ట్రాష్ట్ గుళికలు

నరముల బలహీనత, అపరిమితమైన రక్తము, రక్తహీనత, జ్ఞాపకము లేకపోవుట, మైకముగానుండుట, గుండెబట్టు కొనుట, క్యాన్సర్, తుయ, పకల ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులు, అకలియబడించుట, అతిసారము, గ్రహణి, వాంతిభేది, బృహమల, పీపునోప్పి, జీర్ణలోపస్యము, స్వప్నస్థలము, నఖంశకతయు, నెగరోగము, పేపానానము, సిఫిలిస్, కొద్దికాలమునుండి, దీర్ఘ కాలమునుండియున్న మేహవ్యాధులు, క్షమా, అన్ని చర్మవ్యాధులు, మగ్గులు, కళ్ళము మొద లగువాని కిది అసాధారణమైనట్టియు, నిజమైనట్టి నివారిణి. తూర్పుయండియలో నన్న ప్రధాన వైద్యులచేతను ప్రజల చేతను కీర్తనచేయబడి, ప్రశంసించబడియున్నది.

ఆఫీసు వేళలు

మాంటురోడ్డు బ్రాంచి, కన్సల్టేటింగ్ రూమ్, అండ్ డిస్పెన్సరీ. వాడ్ ఆఫీసు, అండ్ డిస్పెన్సరీ.

19 మాంటురోడ్డు (హిస్టోరీకాతమైన కెదురుగా) 44 గోవిందప్ప నాయక్ వీధి, బార్లెటెను మద్రాసు. సాయంత్రం గం 5-10 పగలు గం 12-2 సాయంత్రం గం 5-7

పండిత ఇ. శ్రీనివాసాచారి, ఫిజిషియన్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

ది టామిత్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్.

తెలిఫోను నెం. 3767. పోస్టుబాక్సు నెం. 278. “తెలిగ్రాఫ్” కాయ సిద్ధి కేటలాగు ఉచితము, మద్రాసు.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు

ఈక్రింద నుదహరించిన పరతులమీద పుష్కలముగా

రు. 10,000 అంతకువైన మొత్తములకు

సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 4-కి రు. 5 చొప్పునను

2 వత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి రు. 5 చొప్పునను

అంతకు తక్కువ మొత్తములకు

సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 4-కి రు. 4 చొప్పునను

2 సంవత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి 5 చొప్పునను

వడ్డీ యివ్వబడును.

విద్యా నాగర పండ్ల్య, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

117-4

కెత్తిరవత్తుత్తరములు శ్రీకటరీపేర వ్రాయవలెను.

గురుమహాశయలగు దివాన్ బహద్దూర్
హర్ డాక్టరు రఘుపతి వెంకటరత్నమునాయుడుగారు
యం. ఏ. ఎల్. టి. గారికి-సప్తమాంధ్రదేశ
కళావంతుల సంఘసంస్కరణ సభ్యులు
వినయపూర్వకముగ వర్ణించుకొను వినతిపత్రము
మహాత్మా!

మీరు ఆంధ్రదేశముందు జరుగు సంఘసంస్కరణకార్య
ములకు ఆదినరువులు. మీ యుత్తమబోధవలననే ఆంధ్రుల
యందు దృఢకముగ సంస్కరణభీజములు నాటబడినవి. మీపవిత్ర
వాణినుండి వెలువడిన పవిత్రోపదేశముల నాలకించియే కళా
వంతుల సంస్కరణమునకై స్వస్వము నర్పింపగలసామగ్ధ్యమును
స్వగర్వనిర్వహణోత్సాహమును సమకూర్చుకొనిరి.

పతితపావనా!

మీరెల్లప్పుడును సేవయే ధర్మముగ నెంచి యాంధ్రదేశ
మంతయు తమబోధనలచే పవిత్రవంతి మొనర్చిరి. కళావంతుల
పాటిటి కల్పతరులై విద్యావినాహాది సంస్కరణమునకు వలసిన
సర్వవిషయములకు తాము తోడ్పడియుండుటవలననే మాసం
ఘము శ్రీఘ్రముగ సంస్కరింపబడితమ ప్రేమామృతిమును గ్రోలి
విత్తసంస్కారము నొందగలిగితిమి.

సీనబంధూ!

దిక్కులేనియనాధబిడ్డలను కుల వివక్షణలేక కనిక
రించి తమస్వగృహమున స్వప్రాప్తములతోసాకి పర్యేక్ష్యుని సర్వ
ప్రణామకృత్యమును చాటించు సద్గుణుడవై పితామహుల మహారా
జావారియనాధశరణాయమున కాదివీజములనాటిన మహాశ
యులు మీరగుటచేతనే కళావంతులబాలబాలికలనుగూడ శ్రీ
మహారాజావారి సంతతినిగ జేయగలుగుటయు మాసంఘమున
కైతరయో వన్నె దేగలిగియుండుటయు మేమును మా సంతతి
నాగును ఆచంద్రాగ్రము మరువబాలము.

గురుమహాశయా!

తమరాకచే నేడు మామహాసభయంతయు పవిత్రమగుట
యెగాక మీశీవితధర్మములు మా హృదయసీమలయందు తొచ్చి
మమ్ములధన్యులజేయుటచే నచ్చివాసందమూర్తియగు పర్యేక్ష్యు
డు తమకు చిరకాలమాయురారోగ్యములనొసంగి మాబోటిపతి
తతోటినిపావనులగు జేయగలుగు భాగ్యము నొసంగుటకు పృ
థువపూర్వకముగ ప్రార్థించుచున్నారము.

ఇట్లు విన్నవించు విధేయులు,
ఆంధ్రదేశ కళావంతులు.

గృహలక్ష్మి

స్త్రీల సచిత్ర మాసపత్రిక

సంవత్సరపు చందా రూపాయలు 4.

జనవరి 1930. విషయములు.

1. కారణలేఖలు - శ్రీమతి కనుపత్రి పరిచయముగారు
2. అనాధభాగ్యము - శ్రీమతి ప్రాణంరాజులక్ష్మీబాయిమ్మగారు
3. తొక్కుపల్లులు - శ్రీమతి రాగధరమణి బానకమ్మగారు
4. నీరపత్ని - శ్రీమతి పాటిబండ పులమిమంగళాయిగారు
5. స్త్రీలు-నాటక ప్రదర్శనము - శ్రీమతి గుడిపూడి ఇందుమతి దేవిగారు
6. ఆంధ్రవనితామణులు - శ్రీమతి పి. ఆర్. పులవరసమ్మగారు
7. స్త్రీవిద్య - శ్రీమతి శర్మ రాగధరమణిమ్మగారు
8. చిత్రప్రస్థ - శ్రీమతి లాయట్రోలు భవానమ్మగారు
9. తలాపుయ్యాలి - శ్రీమతి పి. రుక్మిణిబాయిగారు
10. కాటుక - శ్రీమతి జి. రామాబాయిమ్మగారు
11. కార్యసిద్ధికము - శ్రీమతి మదిన సుధాద్రమ్మగారు

తదితరవ్యాసములు, ఏకపర్వ, త్రిపర్వ చిత్రములు గలవు.

'గృహలక్ష్మి' కార్యాలయము

పాస్టు బాక్సు నెం 752 ఎస్కూర్, మదరాసు.

Agents:-
Madras News Agency, Mount Road.
చంద్రా సర్వసౌత్రికము - నేలం జంక్షన్
3 సం॥ అంటునామిడి, ఇతర ఫల అంటుబెల్లు
కాట రు 7.5. పేను, పుస్తకే తిరగ రు 2. వావిళ్లలు
24 దినములు రు 2. 12 దినములు 1.5. "కామంతి
పూలు" మదరాసు పత్రిక కి రు 1. క్యాటలాగు ఇతా.
Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

మీ ఆదృష్టము మీకు తెలియదా?

1930 సం॥లో

తెలియబయ్యెడల గాంధీదైవజ్ఞునితో నాలోచింపుడు.

మీయొక్క సరిమైన జానకాలము, తేదిని వ్రాసిపంపుము. లేదా మీ యుత్తమ వ్రాయునపుడు గంటలను
వ్రాయుదు. భవిష్యత్తును గూర్చి వేయ 5 ప్రశ్నలకు రు 1/- మిగతా ప్రతిప్రశ్నకు ఆరూ 4/- మందిగ్రహసంస్కరణ
మందు జరుగజేపు విషయములు నెలకలకు జరుగు విషయములు రు 2/- ప్రతిప్రశ్నకు 5/- సంవత్సరములకు రు 7/4/-
వి. పి. పిల్లలు ఆ 4.

మీకష్టముల తొలగుటకు "జయవశిరణి"యను రత్న ధరింపుడు. దీనిని ధరించుటకులన్నాపాదముందు కలసివచ్చు
టయొక్క అన్ని పనులయందు జయము గల్గుట, భగవంతుని ఆశీర్వాదము మీకును దుండగలవు.

ఒక రత్న ఖరీదు రు 2/-, 10 ఒకేవర్షాయము కొనుగాటికి రు 15/- ఒక పనిని సాధించుటకొకటి ప్రత్యేక
రత్న రు 50/-.

ఆంధ్రపత్రిక (దివసత్రిక) మద్రాసు, 8-2-1924 లేదా ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- "మహాత్మాగాంధీగారి విడు
దలగూర్చి 7 నవంబరు 1923 నాకు ఉత్తరము వ్రాసియున్నాను. ఇందులో నాకు 5 వ ఫిబ్రవరి 1924 సం॥ ఉదయం
7 గంటలకు విడుదల కాబడుదలను విషయము 12-11-23 నాపత్రికలో ప్రకటించియుంటిమి, ఇట్టి ఆద్యులకై గల
వాసుడుపాసిని వి. కే. శ్రీకృష్ణాచారిగారు, తిరుత్తూరు, దైవజ్ఞునికై కొనియుంచుచున్నాను.

శ్రీమత్ మణి "స్వదేశమిత్రక" (తమదేశసేవత్రిక) మద్రాసు:-

"భవిష్యత్తును గూర్చి సరిగ చెప్పగల జ్యోతిషులు నీ రొక్కరుమూరేమే."

డి. యె. డి. పి. యల్. యల్. వి. ఛట్టపాన్ మేజిస్ట్రేట్, నిసార్ పూరు:-

"పండిత శ్రీకృష్ణాచారిగారు తిరుత్తూరు వాటి భవిష్యత్తునిగూర్చి చక్క గ చెప్పగలరనుటకు నిజ్యనము 1929
సం॥ మార్చి నెలలో విసర్ పూర్వముండి మార్చుబడుదుగని చెప్పిన విషయమును 1928 సం॥ నవంబరులో నాకు తెలిసిరి.
ఇది సత్యముగ జరిగెను."

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం

తిరుత్తూరి (చిత్తూరుజిల్లా) దక్షిణ ఇండియా.

సంతానములేని ప్రతి స్త్రీ యొక్క
ప్రియమైన కొరిక

సంతానముకొరకే యే స్త్రీ రహస్యముగా తన హృదయ
మందు వాంఛింపదు? స్త్రీకి మాతృత్వమెప్పుడు యీర్ష్యకొంద
దనినదియును, పరమానందకరమైనదియు ననుజేస్తూ యున్నది.
కాని తమ వాంఛిరములు నెఱవేరి స్త్రీ లెంతవంది చేరు?

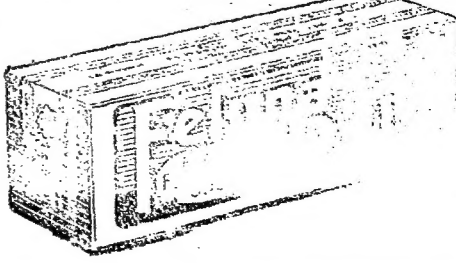
కొన్ని ఆశయవధర్మలోపము లామె కొరిక లీడేరుట
కాటంక మొడరింపుచున్నది. ఎన్నివిధముల బాధపడులు నుప
యోగించినను నిష్ఫలమగుచున్నది.

అనేక సంవత్సరముల శోధవశిరమా ఫలితమైన
"ఫెలునా" స్త్రీల కుపయోగమైన ప్రతీక సీయాధరము.
ఫెలునా కొన్ని వేలవంది స్త్రీలకోర్కెల సఫల మొనరించినది.
అది నిన్నుగా స్త్రీయొక్క ఆశయవాంఛము లుండునానము
నకు బోయి, ఆ ప్రదేశమును సుప్రదానచేసి, ఆరోగ్యముగానుండు
సజ్జాసరించి, ఆ ఆశయప్రకరమును పరిచేయును. స్త్రీయెదురు
వైన వ్యాధులన్నింటిని నిగూర్చింపచున్నట్టికంటె ముఖ్య
ముగా గర్భోత్పత్తికోర్కెప్రదము.

శరీరబాధనముగల సంతానములేని యే స్త్రీయును
చింతింప నవసరము లేదు. ఫెలునా ఆశయమిచ్చున సాయ
పడుటయే గాక, ఏకైక సర్వమ స్త్రీ ఆరోగ్యాభివృద్ధికి
బోధకము.

హిందూదేశము, బర్మా సిలోను
లందు అందరు కమిష్టలవధను, అన్ని
స్థాదలందును లభింపను. సీసా రు.
2-4-0. లేక సోపానిజెంట్లు:-
పటేల్ అండ్ కోంపీ, పాస్టుబాక్సు
888 హిందూయ; దాదా అందు కో,
నై నాబాదు, మద్రాసు.

శ్రీ॥ "జననీ జన్మభూమిశ్చ వ్యక్తాదపి గరియసి"

అను గీర్వాణాభాష ప్రకటనఫలము దీక్షితప్రకాశమున మిక్కిలిగా విరాజిల్లి సభ్యులందరూ హాస్యంబిసెను.

అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము

కీలగాగారు పండిత జనహరిలాలుగారిని చాల ప్రశంసించి, అధ్యక్షతనహింపవలెనని వారని కోరుచు, హర్షధ్వనులు చెలగుచుండ ఉపన్యాసమునుండి దిగివచ్చి వేదికపైనున్న జనహరిలాలుగారిని ప్రవృత్తాలంకృతునిగా వీక్షించిరి. "పండిత మతరం-పండిత జనహరిలాలుకీ జయి-జనహరిలాలు చిరంజీవి యగుగాక" అను హర్షధ్వనులు భోరుమని సెలగుచుండ పండితుడు ఉపన్యాసమునె నిలచి ఉరదభాషతో తన యువన్యాసమును చదువ నారంభించెను. ఉపన్యాసము పూర్తియగుట కొక గంటపేపు పట్టినను సభలో చీమ చీలు కుక్కును నినంత కబ్బమెన కలుగుతుంటు మిక్కిలి యాశ్చర్యకరము. సభ్యులందరూ ఏకాగ్రతతో ఆతి ప్రకాంతముగా యువన్యాసము నాలకించిరి. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, శ్రీమద్ వీ.పి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఎన్. సి. కల్లూరు, శ్రీమతి సోజినీదేవి, శార్దూలసింగ, డా॥ అన్నాదేవి, డా॥ పద్మపాల్, డా॥ అంజన, చాలామంది అభ్యుదయకలంకం అభిరుగియున్న సునందలకొలది వాయుకులు అధ్యక్షుని ఆసనమునకు నలుమక్కులను కూర్చుండియుండిరి. అధ్యక్షుడు దువ్వెనెంచుచుండగా వెళ్ళుసార్లు సభ్యులు హర్షధ్వనుల నొనరించిరి. "మనము త్వరలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును బడయువలెను" "జతీంద్రుడు మహాశయ్య" మున్నగు వాక్యములు చెడునబడినపుడు హర్షధ్వనులు మిక్కిలి అధికమగుచుండెను. ఉపన్యాసమును ముగించుచు "విప్లవము చిరకాలము జీవించుగాక" అని అధ్యక్షుడే అరచెను. జాతీయపతాకమును లేచ నెత్తుడు. యూనియను జాకును దింపి చేయుడు" "విప్లవము చిరంజీవియగుగాక" అని సభ్యులందరూ గూడవరచిరి. ఈ గంభీరధ్వనులు నామూలముడియు చెలగుచున్నపుడు సభకును ప్రేమ మిక్కిలి అధికముగా ప్రబలెను

తీర్మానములు

ఈ రెండు తీర్మానములను అధ్యక్షుడే ఉపపాదించెను. సభ్యులందరూ లేచినిలిచి యైకకంఠ్యముగా వాని నామోదించిరి.

(1) జతీంద్రుడు - పూంగీ యు విజయగర్లు శ్రేష్ఠతమ మగుత్యాగము మొనరించెడలకీమహాసభవారు వారిని ప్రశంసించుచు వారిని పురస్కరింపజేయుటకు సానుభూతి నందజేయుచున్నారు. ఆత్మనిర్భూలనమునకు భారతదేశమునందన్న విదేశ ప్రభుత్వమే కారణమని గూడ నమ్ముచున్నారు.

(2) భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమునకు వెనుక కార్యదర్శిగానుండిన పండిత గోకర్ణాధమి శ్రీ గారు ప్రాధాన్యమును పొంది పరంజిగారును శ్రీయుత పి. భక్తవర్ధను నాయుడు గారును రోహిణీ కాంతగారును ఆర్. కే. లాహిరి గారును దినంగతులైనందుల కీమహాసభవారు సంతోషమును వెల్లడించుచున్నారు.

కేపు 30 వ తేదీ సోమవారమునాడు మహాసభ జరిగినది. 81 వ తేదీ మంగళవారమునాడు మహాసభ 1 గంటకు మరల మహాసభ జరుగును అని అధ్యక్షుడు తెలిపెను. కేపు 30 వ తేదీని విద్యార్థుల సభ రాజకీయశిక్షణసభ సంగీత మహాసభ మున్నగునవి జరుగునని గూడ అధ్యక్షులు తెలియవరచిరి.

నేడీ సభలోనేను అధ్యక్షోపన్యాసము చదువక మందే కొన్ని ప్రతికరాలూ దీనిని ప్రకటించినందులకు నాకు చాలా అశ్చర్యమును సంతాపమునుగూడ కలిగెనుఅని అధ్యక్షుడుమండినెను.

ప్రతినిధులు 3000 ప్రేక్షకులు 5000

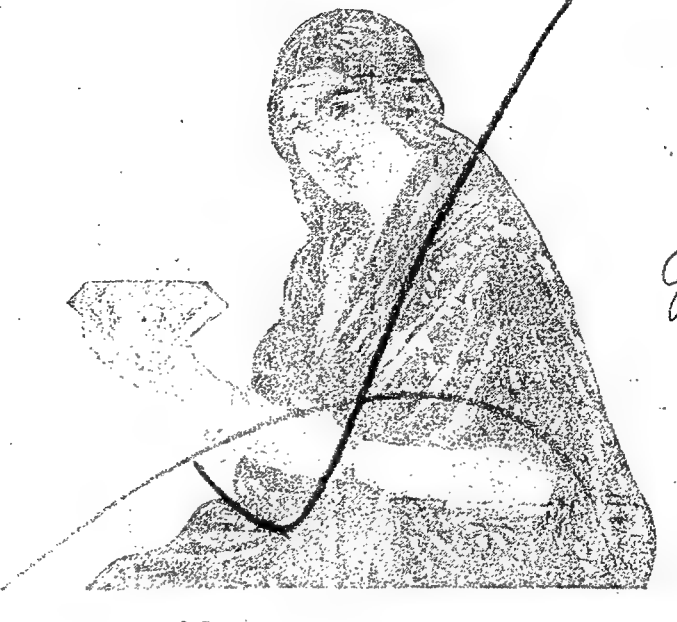
నేడు 3000 మంది ప్రతినిధులు.

లు వివిధరాష్ట్రములనుండి సభకు వచ్చిరి. నేడు (29 వ తేదీ) 5000 మంది ప్రేక్షకులటిక్కెట్టులు కొని సభలోనికి వచ్చిరి. సన్మానసంఘ సభ్యులు 2000 మంది వచ్చిరి. చాలమందికి గౌరవార్థము (కాంప్లిమెంటరీ) టిక్కెట్టుగూడ పంపబడెను. మొత్తము 29 వ తేదీన సభలో 12000 మందికి తక్కువ యున్నవారు.

వట్టిగాభరా

కీలగాగారి ఉపన్యాసము ముగియబోవుచుండగా మరల స్థలంబియల బిగువొక్కసారి మ్రోగవని, ఏదో ప్రమాదము కలిగియుండునని సభలో కలవర మొనరినదిగాని అసభ్యులైన నొక కలిసబేయరు చివరకు తెలిపినది. అంతకుపూర్వము కృషి-కార్యకర్తలవారు త్రోసుకొని వచ్చినందున నలంబియల చాల మరుగుగా కనిపెట్టుచుండిరి. రెండవసారి అకాలింకము వారి ఊరేగింపు కనబడగానే కొందరు నలంబియలను నామచే బిగ్గ నూదిరిగాని ప్రమాద మేమియును కలుగలేదు.

ద్యాదేలో దేమందు (ప్రజలకు)

తేజస్సు, గట్టిచూపు, వర్ణము, మేలిమి ఇవి యన్నియునును, అసలు నైజమునకు బట్టెనవి కోరినవారికి క్యాటలాగు ఉచితము. క్యారట్టు 1-కి ధర రూ 3-—గు 8. గ్లాసురాట్టు కొని మోసపోకును.

2. గోపాలస్వామిగారునుడు అందు నన్, నెంటుతామన్ మూంతు పోస్టు, (చదరాసు)

కార్మిక-కృషికవర్గములవిప్లవభావము నుగూర్చిన వివరములు

లాహోరులోని యావగమకాఖిసారు ఉచితముగా 100 టిక్కెట్టులు కొరిరి. సన్మానసంఘమువారు 50 టిక్కెట్టులును, తమే యిచ్చెదమనిరి. అందువలన వారి కార్మికమతకలిగి వారు కాంగ్రెసుఆచారమునకు మోవల కొక బహిరంగ సభకు జరిపి బలవంతమున గట్టిగా ప్రవేశించివారిని తీర్చిదిద్దిరి. వెంటనే వారు సుంపుగా ప్రవాహధారయినట్లు కేసి బలిమి లోన చొరబడుటకు యత్నించిరి. నలంబియలు సోఫాం చూచుచున్నారని వారు వాలంటీరులను విరక్షణలేకుండ కొట్టి ప్రవేశింపిరి. వెంటనే దాక్షిణ్య కీలగాగారు మున్నగు వాముల బలవంత పరుగిదిచిచ్చి మీరు కోరిన 100 టిక్కెట్టుల నిచ్చెదమని మునిపించిరి. చెప్పినను వారు నిలలేదు. "దలంబియలు లోన ప్రవేశించవలెనని మా సభవారు తీర్మానించినందున నేము విద్యార్థులను తీర్చిదిద్దిరి" అని వారు అరచిరి. అంతలో కొందరు దెబ్బలును మట్టిప్రహారమును సభ్యుల జరిగినది వాలంటీరులలో 7, 8 మందికి చాల దెబ్బలు తగిలినవి. వారిలో ముగ్గురు స్పృహతప్పి పడిపోయిరి. మిగిలిన వారిని లేపివేసిరి. రాజప్రతినిధితో నాడు కులుసంభాషించుట నుగూర్చి

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

"ఈ సంభాషణ భరితమునగూర్చియే నేను చాల భయపడుచుండిని. గాన నది విఫలమైనందులకు చాల పండితులు చున్నారు." (హర్షధ్వనులు) "ఒక సంస్థానాధిపతి ఆంధ్రప్రదేశ్ యుల పక్షమున చరి దేశీయులతో పోరాడెద నని బహిరంగముగా తెలిపెను. (స్పష్ట స్పష్ట) ఆంధ్రులు ఆంగ్ల దేశీయులతో అమెరికాలాలో పుట్టియుండి అచట నిలులనినవో నతిపని యేమగును?" (కలవర మే గలియును) "మనము చేయునది రహస్యమగుటకాదు. విదేశ ప్రభుత్వమును తొలగించుటకు బహిరంగమున కట్టయే యెదురుచున్నాము. దేశీయులందరూ గూడ నిట్లు లో చేరవలెను. (గంభీర హర్ష ముద్ర వహించి రిజలీ యన) గాక అని జనహరిలాలుగా రొకసారి నడువగానే సభ్యులందరూ ముచ్చగు నడిచిరి. ఒక వాలంటీరు వేదికపై వెళ్ళి "జాతీయ పతాకమును లేవనెత్తుడు. యూనియను జాకును క్రిందకు దింపుడు" అని అరచెను. వెంటనే సభ్యులందరు నరచిరి.

భారత కాంగ్రెసు సహాయకార్యదర్శి కటినము

"అధ్యక్షుడు మహాసభలో ఉపన్యాసమును చదువక మందే కొన్ని ప్రతికరాలు కలత మ్రోగవని, లాహోరులోను నానిని ప్రకటించుట చాల అనుచితము. దీనికి బాధ్యులగుట కప్రతికరలారో విలేఖరులూ స్పష్టపరచు గోరుచున్నాను. వారతన సంజాయిషీ యివ్వవలసి యున్నది." అని సహాయకార్యదర్శి ప్రకటించెను. (శ్రీ. వెను)

స్వాతంత్ర్యవర్గము శాసనసభాప్రవేశము వరపురవిరుద్ధము కాదు

లాహోరు, డిసెంబరు:—నాయకుల బలవంత ప్రయత్నములతో సోనియేటెడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధి కొన్ని మార్పులయముల వెరంగగలిగెను. నిన్న విషయనిర్ణయ సభలో గాంధీగారు ప్రతినిధులను జయించగలిగినను, వారి తీర్మానమునందలి కొన్ని మార్పుభాగాములు తక్కువవోల్తు భేదముచేతనే గెలుకగలిగినందువలన, దేశీయులూజనసభాసహజేతములూ అతివాదుల బలము చేత విషయనిర్ణయసభా తీర్మానము లోడిపోవచ్చునని గాంధీగారి యనుచరులు భయపడుచున్నారు. ఏలనన, సాధారణముగానే ప్రతినిధులలో వదేలులు అతివాదులుగా నుండురు. మరియు విషయనిర్ణయసభలో సుబలేషి రాజకీయాధిపతులుల నునదించియే జాతీయ సహజభయంబును తీర్చవలెను. జరుగకపోవచ్చును. తాత్కాలికముగా నుండున సుబలేషి రాజకీయ సంభ్రమములను సుభాష్ చంద్రబోసుగారి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమును కొద్దివోల్తు భేదముచేతనే గాంధీగారు ప్రవేశించగలిగిరి.

మరియు, నిన్న జనహరిలాగారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసము ముగించుచు "విప్లవము నన్నిటాకాయని కేకవేయగనే జాతీయ మహాసభాసభ్యులొకేకనే అమునుదా చేయుటయే కాక "జాతీయపతాకమును జరుము, యూనియన్ జాకును సభాభవనం" అనికేటమునాడె నేయసాని. దీనినిబట్టివారి వ్యభాషము బదిరమకను.

స్థానికసంఘములను బహిష్కరింపమానవను సవరణ నెగులచే కొన్ని పక్షమువారికి కొంత ఉత్సాహముకలుగుచున్నది. స్థానికసంఘములందు కూడ సభ్యులు రాజభక్తిప్రమాణము పుచ్చుకొనవలసియున్నది. గాంధీమహాత్ముడు సారము అంగీకరించుటచే స్వాతంత్ర్యవర్గ ప్రకటనముగతించుటకు పరస్పర విరధకార్యములనని నహాత్ముడే అంగీకరించినట్లుగా కొన్ని అపక్షమువారు వ్యాభ్యాసము చేయుచున్నారు. రాజభక్తి ప్రమాణముగానిండు కేవలము వారుమాత్రము ఆచరణకార్యము నియు స్వాతంత్ర్యవర్గమును ప్రకటించినపిమ్మట కూడకానన సభలందు పనిచేయవచ్చుననియు వీరు వాదించుచున్నారు. ఈ విధాంతములపై కాంగ్రెసుప్రతినిధులలో అధికసంఖ్యాకులు తెలుపై ప్రసవ త్రిప్పుకొనటకు ప్రీతి యత్నించుచున్నారు. విశేష్య, కేల్కానమంటివారు కాననసభలయందు పనిచేయు విషయములలో కొంతము తెలుపుచున్నట్లు స్వాతంత్ర్య ప్రకటన అంగీకరించుట కాక, యిట్టివిరంధ్యుల అత్యుత్సాహమున్నది. స్వాతంత్ర్య ప్రకటన అంగీకరించుట కాననసభలలో పనిచేయు ప్రాముఖ్యము నూదించి కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను ఆర్పించి హాత్ముని చిరుగట్టవలయునని కొన్నిలుచతువువారు నిశ్చయపర్చుములు సలుపుచున్నారు.

మహాత్ముని స్వాతంత్ర్యతీర్థానము

గాంధీమహాత్ముడు కాంగ్రెసు విషయనిర్ధారణ సభలో ప్రతిపాదించిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము స్వీకృతమగు మార్పుతో సంగీకరింప బడుట వింత గాదు. ప్రస్తుతరాజకీయవాతావరణ మిందు కనుకూలముగ నున్నది. ఇంతకుపూర్వము మహాత్ముడు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యోద్యమమును నడుపుటకు ముందుకు రాలేదు. ఈమారు మహాత్ము డే యీ తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటచే, దీనికి మరింతబలము చేకూరినది. ఒక్కవిషయము మాత్రము వింతను పురికొల్పకమానదు. ఇంతవరకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య లక్ష్యమునుగూర్చి పట్టుదల సూపుచున్నవారు కొందరు, దీనిఫలితమునుగూర్చి తిన్నగి యోచించినట్లుల గనుపించదు. సత్యమూర్తి గారును, జమ్నాదాసు మహాతాగారును మహాత్ముని తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ ముచ్చటించుటయే, యిందుకు ప్రబలతార్కాణము. శాసన సభాబహిష్కారము పనికిరా దని పేరు వాదించుట కూడ, శాసనసభలద్వారా వీరు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును బొందదలచిరిని తోచును. ఇటులనే మరి కొందరు మంత్రిపదవులను గూడ ఆక్రమింపవచ్చునని చెన్నరాజధానిలో భావించి రనుచో, ఆశ్చర్యము గలుగజాలదు. కాంగ్రెసు సభ్యులు విచ్చిక్ముగ నలువదగిన తార్కాణములపట్ల కొందరు సంసిద్ధులుగ నుండవచ్చును. మరికొందరు వెనుకాడ వచ్చును. అంతియగాని సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నొకవంక గోరుదు, బుద్ధిపూర్వముగ శాసనసభలలో కేరీ కాలము గడుపుట లేని యంగీకరింపబల యనో తెలియకున్నది.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై జనుగలసిన కృషి యంతయు శాసనసభలవెలువలను ప్రజలమధ్యనే కలదు. అందుచే శాసనసభలబహిష్కారమును మహాత్ముడు కనీసధర్మముగ భావించుచున్నాడు. స్థానిక సంఘముల బహిష్కారమును గూడ మహాత్ముని తీర్మానము గోరెను గాని, దీనిని తొలగింపవలె నను సవరణను విషయ నిర్ధారణసభవారు ఆమోదించి యుండుటచే, స్థానిక సంస్థలలో నిలిచి యుండ గోరువారు మరికొంతకాల ముందుటకు పిలగను. త్రివిధ బహిష్కారమునేగాక, పంచవిధబహిష్కారమును గూడ మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. కాని, దేశమిట్టి బహిష్కారములకు సంసిద్ధత జూపినది, తాను ప్రజలను బలవంతులై పట్టుటకు బూనుకొన నని, మహాత్ముడు తేటపరచెను. మహాత్ముని తీర్మానమునకు ప్రతిపాదించబడిన సవరణలన్నియు నోడిపోయెను. మహాత్ముడు

డిట్టి తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటలో ప్రబలబాధ్యత నహించె ననుటకు సందియము లేదు. మాలవ్యా ప్రభృతుల సహకారమునుగూడ నతడు కోల్పో జరిపినట్టెను. కాని, మహాత్ముడు తన ప్రసంగము నందు చెలిపినట్లు, కాంగ్రెసు ప్రతిగను గౌరవమును రక్షించుట అన్నిటికన్నను ముఖ్యమని వారికి వోచెను. కలకత్తా కాంగ్రెసు సభ, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కొక సంవత్సరపుగడువు నిచ్చెను. మహాత్ముడు రెండు సంవత్సరముల గడువీయ నిశ్చయించెను గాని, సభ్యులకోర్కెపైని సంవత్సరపుగడువు నామోదించ వలసివచ్చెను. కాని, గడువు ముగియగనే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యలక్ష్యమును ప్రకటించనిచో, కాంగ్రెసు సభ ఆడితప్పినదగును. అందుచే మహాత్ము డీతీర్మానమును ప్రతిపాదించుట యవసరమయ్యెను. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము గోరువారి కవసరమగు కనీస పరీక్షను, మహాత్ముడు వారియెదుట నుంచెను. ఇట్టి పరీక్ష కొందరుకు వెగటుగనున్నను, మహాత్ముడు తనధర్మమును నెరవేర్చుకుండ నుండజాలడు.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును అహింసా పద్ధతి మూలమున సంపాదించుటకు సాధ్యపడ దని కొందరు నుడివిరి. కాని, మహాత్ముడు ఖామించుటలేదు. ఆంగ్లేయులకు హానికలిగించి, వారిని దేశమును వదలు నట్లు జేయుటకు, మహాత్ము డెంతమాత్రము ఇష్టపడడు. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మయినను, అహింసద్వారా సిద్ధించుననువిశ్వాసము మహాత్ము నకు పూర్తిగగలదు. కాంగ్రెసు మహాసభను కోటి మంది ప్రజ లనుసరించినను, ఒక్క రనుసరించినను, కాంగ్రెసుసభ తనమాటను చెల్లించుకొనుటయే ముఖ్యమని, మహాత్ముడు భావించుచున్నాడు. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యతీర్మానాధారముపై ఇంగ్లండు కును హిందూదేశమునకును బహిష్కారము గుడు రుట కిరమీద సుసాధ్య మగునని, మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. హిందూదేశమునకును, ఈజిప్టుకును పరిష్కారము గుడుడుట లేదా? ఎక్కడ నిశ్చయ మేర్పడునో, అక్కడనే మార్గముగూడ గను పించును. గాంధీ, నెహ్రూగార్లు రాజప్రతినిధిగారితో సంప్రతించి తక్షణ అధినివేశస్వాతంత్ర్యము ననుసరించి సమాధానములు కవకాశ మిచ్చురే. తుది పరకు వారిరువురును సమాధాన బుద్ధినే గనుపఱచిరి. కాని, వారు సూచినకరమును ఇంగ్లండు చేపట్ట నపుడు, కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునే లక్ష్యముగ సంగీకరింప గోరుచో, వారి తప్పద మేమియు గనుపించదు. ఎవరి మోక్షము వారిహస్తములందే కలదు. హిందూ దేశమోక్షము హిందూదేశముపైననే ఆధారపడి యుండును. అందుచే తగినకృషి జరుగుచో, హిందూ దేశము నేడు గాకున్న రేపయినను గమ్యస్థానము జేరకమానదు. ఈలోపల అవాంతరము లేన్ని యో సిద్ధింపవచ్చును. నిర్బంధములు భారతీయుల నెదుర్కొన వచ్చును. కాని, కృతనిశ్చయు లగు ప్రజల యభీప్రసిద్ధి నాటకకవరుట కేరికిని సాధ్యపడదు. మహాత్ము డిందుకు మహాస్ఫూర్తిగ తోడ్పడవలయు ననిన, భారతీయులు అహింసాపద్ధతి ముఖ్యమయినను విడనాడ కుండుట మాత్ర మవసరము. అహింస సవలంబింపదలచిన నిష్కర్షగ నవలంబించ వలయును గాని, లోపల నొకవిధముగ తల

చుచు, పైకి వేరొకవిధముగ ప్రవర్తించవల దని, మహాత్ముడు గట్టిగ ఎచ్చరించెను. అ సహాయ కార్యక్రమమును క్రమాంతరముల వెంబడి ననుసరింపవలె నని, మహాత్ముడు ప్రజలను గోరుచున్నాడు. ఇటుల గావించునెడల, చార్జస్యముతో నెట్టినిమిత్త ముండదని, మహాత్ముడు నిరూపించెను. ఇట్టి విశ్వాసముతోనే, కాంగ్రెసుసభ్యు లెల్లరును పాటుబడుచో, విజయము అచిరకాలము ననే సిద్ధించు ననుటకు సందియములేదు.

గాంధీ మహాత్మునకు విజయము గలుగుగాక !

నామశూద్రమహాసభ

డక్కాలో మొన్నటిదినము గూడిన వంగ దేశ నామశూద్ర మహాసభ, నిమ్నజాతులలో గలుగుచున్న ప్రజాభివృద్ధిని నిర్ధారము. వంగదేశమున నామశూద్రు లనుపేర బరగుచున్న నిమ్న జాతులవారు స్వప్రయత్నబలముచే, దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నారు. సభాధ్యక్షులగు బి. సి. మండలు గారిచ్చిన యుగన్యాసము, ఆత్మగౌరవమును దేశ భక్తినిగూడ వ్యక్తపరచుచున్నది. తాము క్రైస్తవులమనిగాని, మహమ్మదీయులమనిగాని పిలిచికొనక హిందువుల మనియే వ్యవహరించుచున్నా మనియు, తమను సీచముగ జూచుట అగ్రజాతులకు పాడి గాదనియు, అవసరమగుచో చార్జస్య రహిత అసహ యోధ్యమము నవలంబించి తమ హక్కులను కాపాడుకొందు మనియు, మండలు గారు స్పష్టపరచిరి. అధ్యక్షులు సూచించినట్లుల నామ శూద్రులు వంగదేశ రక్షణముకొరకు ప్రాచీన కాలమునను గత సంగ్రామసమయమునను గూడ తమ ప్రాణముల నర్పించి యుండిరి. దేశభక్తివిషయమున, వీరు ఇతరజాతులకు దీనిపోవుటలేదు. ఇట్టి వారి హక్కులను కాపాడుట, అగ్రజాతులవారి ధర్మ మనుటకు సందియములేదు. తమ కష్టములు తొలగుటకు గాను, నిర్మాణ కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహింపవలయు నని, అధ్యక్షులు ప్రోత్సహించు చున్నారు. విద్య వ్యాపింపవలయు ననియు, కాయకష్టగౌరవమును గుర్తించ వలయు ననియు, స్వతంత్రపత్తులను చేపట్టవలయు ననియు, అధ్యక్షులు గోరుచు, కాల్కికోద్యమమునందు నామ శూద్రులు పాల్గొనకలె యనని ఎచ్చరించుచున్నాడు. నిమ్నజాతు లెల్లరును శాస్త్రీకులలోనే చేరెదరని చెప్పువచ్చును. కాల్కికోద్యమము జరుగుచో, నిమ్న జాత్యుద్ధరణము గూడ త్వరలో జరుగుననుటకు సందియము లేదు.

అఖిలభారత క్రైస్తవసమావేశము

లాహోరులో నేటిదినము ప్రారంభమయిన అఖిలభారత క్రైస్తవసమావేశమున కధ్యక్షు త వహించి, రివరెండు బి. ఎ. నాగుగా రొసగిన యువ న్యాసము, జాతీయభావప్రపూరితమై యున్నది. ప్రత్యేక సాంఘికప్రతినిధ్యము హానికర మని, అధ్యక్షులు స్పష్టపరచుచున్నారు. ఇట్టి ప్రాతినిధ్యము వలన, దేశీయక్రైస్తవులలో శ్రేష్ఠు లయినవారు ఎన్నికలలో విజయము గాంచుటకు వీలులేకబోవు చున్న దనియు, నామినేషనుతో తమసంఘమునకు బనిలేదనియు, అధ్యక్షులు చెలుపుటయ గాక, సామాన్య నియోజకవర్గములలో స్థానములను ప్రత్యే

కిందుట గూడ బనికరాదని, చాటిరి. యుక్తవయస్సు వచ్చినవా రెల్లరకును వోటింగు హక్కు ప్రసాదింపబడుచో, ఏ సంఘమునకును ఇబ్బంది కలుగదని, అధ్యక్షులు తలచుచున్నారు. కాని, కొన్ని సంఘములతో రాజీనిమిత్తము, స్థానములను కొంత కాలము ప్రత్యేకించుటకు ఏ రంగీకరించెదరు. ఇతర సంఘములు ప్రత్యేక సాంఘిక నియోజకవర్గములను గోరినను, క్రైస్తవులు సామాన్యనియోజకవర్గములనే ఆమోదింపవలయునని, వీరు ఎచ్చరించుచున్నారు. ఇట్టి విశాలభావమును, స్వస్థసంఖ్యక సంఘము లన్నియు జూపుచో, జాతీయత కెట్టిభంగము కలుగకుండ, దేశము ముందుకుబోవుట కవకాశము గలుగును. అనవసరాందోళనము చల్లారి, ఐకమత్యము చేకూరును.

చీనా : విదేశజాతులు

చీనాలో, విదేశజాతులవారు చాలకాలము నుండియు, ప్రత్యేకపుహక్కుల ననుభవించుచు, ప్రత్యేకచట్టములక్రింద వ్యవహరించుచుండెడివారు. వీరి చట్టములు వేరు, న్యాయస్థానములు వేరుగ నుండెను. ఇట్టిస్థితి చీనాస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమని, జాతీయప్రభుత్వమువారు చాలకాలమునుండియు చాటుచుండిరి. సర్ ఆస్టిను ఛేంబర్లెనుగారు మూడు సంవత్సరములక్రిందట గావించిన ప్రకటనలో చీనా కోర్కెలున్యాయములని అంగీకరించిరి. కాని, విదేశములవా రిట్టి హక్కులను వదలుకొనుట కింకను తరుణము రాలేదని వాదించబడుచుండెను. నాకింగు ప్రభుత్వమువారిపుడు గావించిన ప్రకటనము ప్రకారము, జనవరి ఒకటవ తేదీనుండియు, విదేశజాతుల ప్రత్యేకపు హక్కులు తొలగిపోవును. ఆ పిమ్మట, ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, జపాను, అమెరికా, మున్నగు దేశముల ప్రజలు, చీనాలోని సివిలు క్రిమినలు కోర్టుల యధికారమునకు లోబడవలసి వచ్చును. చీనా ప్రభుత్వ ప్రకటనము, స్వతంత్రదేశములన్నియు అనుభవించెడి హక్కునే కోరుచున్నదిగాని, విపరీతపు టుత్తరపులను గావించి యుండలేదు. చీనా ప్రభుత్వపు టుత్తరువును నిక్కరించి క్లిష్టపరిస్థితులను దెచ్చి పెట్టక, విదేశజాతులవారు చీనాస్వాతంత్ర్యము నంగీకరించి ప్రపంచకాంతికి తోడ్పడుట వివేక మగును.

మద్రాసు రేవులు

1928-29 సంవత్సరపు మద్రాసు రేవుల నివేదికము ప్రకారము, తూర్పుకుడి, విశాఖపట్టణములు గాక మిగిలిన రేవులన్నిటినుండి వయనము జేసినవారి సంఖ్య 680714. రేవు తీరములకు వచ్చినవారి సంఖ్య 590121. ధనుషోటి రేవులో ప్రయాణికులసంఖ్య విస్తారముగ నుండెను. 7270757 టన్నులబరువు గల 16786 నౌకలు వివిధ రేవులలోను ప్రవేశించెను. రేవులరాబడి 6 లక్షల 77 వేలనుండి 6 లక్షల 88 వేలకు పెరిగెను. వర్తకపువిలువ, 41 కోట్ల 97 లక్షలయ్యెను. వెనుకటి సంవత్సరముకన్న నిది తగ్గి పోయెను. మైనరురేవుల వర్తకపు విలువను పరిగణించిన, కొచ్చిను అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. కల్లికోట రెండవ స్థాన మొక్రమించుచున్నది. కాకినాడ మూడవస్థానమును, ముగిసారు నాగవల్లిస్థానమును, నాగపల్లియు అయిదవస్థానమును, కడ్డలూరు ఆరవస్థానమును,

కన్నూరు ఏడవస్థానమును, తెలిచేరి ఎనిమిదవస్థానమును, భీమునిపల్లియు తొమ్మిదవస్థానమును, బందరు పదవస్థానమును ఆక్రమించుచున్నవి. పోర్టు నోవో, పాంబనులు పదకొండు పల్లెండవస్థానమును, గోపాలపురము, కళింగపట్టణములు పదుమూడవ పదునాల్గవస్థానములను ఆక్రమించుచున్నవి. కాకినాడ వర్తకపు విలువ రానురాను అతిశయించుచున్నదని, గ్రహింపవచ్చును.

భావిపరిణామము

యాకుబు హుస్సేనుగారు డాక్టరు అన్నాసీ ప్రభృతులకు వ్రాసిన లేఖ జూడ, అధినివేశస్వాతంత్ర్యము గోరువారికిని, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము గోరువారికిని, పూర్తియెడ బాటు గలుగుట యవసర మని, యాకుబు హుస్సేనుగారు భావించినటుల దోచును. కాని, అట్టి యెడ బాటుతో పనిలేదని చెప్పవచ్చును. ఏలనన, ఉభయులును దేశాభ్యుదయమునకై కలసి పనిచేయగలిగినంతవరకు పనిజేయవచ్చును. ఒండొరులు సహాయముజేసికొనవచ్చును. భిన్నమార్గముల నవలంబించవలసివచ్చినపుడు, ఎవరిత్రోవను వారు ద్రొక్కి ఎట్టి సంఘర్షణ లేకుండ పాటుబడవచ్చును. అధినివేశస్వాతంత్ర్యవాదులు తమ చాచకత్వమువలన, అధినిదేశస్వాతంత్ర్యమును పెంటనే సంపాదించిన మేలే యగును. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదులు వీరి నాధారముజేసికొని, తమ లక్ష్యమును జేరుటకు పాటుబడవచ్చును. రెండు లక్ష్యముల గలవారును, ఐకమత్యముతో పనిజేయుట కవకాశము గలదు. ఉభయులును దేశాభ్యుదయమునే కోరుచున్నారు. ముందుకు బోవువారితో వెనుకనున్నవారు గలసి బరుగిడకపోవచ్చును గాని, ముందుకు బోవువారి మార్గమును నిరోధింపనేలకే అందుచే, యాకుబు హుస్సేను ప్రభృతులు గాంధీ మహామహాత్ముని అనవసరముగ నిందింపక, అహింసా మిశ్రమ బూని దేశసేవ నలుపుట ధర్మ మగును.

భారతదేశ మహాజనసభ

“శాసనసభల బహిష్కరణమువలన మరింత శాసనసభల యధికారము ఎక్కువగును”
“ఇకమిదట సహకారులే యుందును”

(ప్రెస్ నోట్)

గుడ్డి, డిసెంబరు 28:—భారతదేశము మహాజనసభలో నున్న కార్యనిర్వాహకవ్యవహార స్వరాజ్యమునుగూర్చి రాజప్రతినిధి సర్వే కృషిని ఆమోదించుచు, కొండుతేలిపిసభకు కాంగ్రెస్ ప్రతినిధులు సెడలియు ప్రయోజనము లేదని నిశ్చయించుచు, గాంధీగారు ఉపపాదించిన తీర్మానమును ఆమోదించిరి. ఇకమిదట స్వరాజ్యపునగా సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముని వారు ప్రకటించుచున్నారు. దీనిని సాధించుటకు ప్రాతిపదిక ముగ రాష్ట్రీయ కేంద్రకాసనసభలను బహిష్కరించవలెనని ప్రకటించిరి. అనగా ఇండియా ప్రభుత్వము నంతట బహిష్కరించి రన్నచుట. కాంగ్రెస్ అఖిలభారత దేశీయమహాజనసభ యని పిలుచుచున్నను, ఇండియా అంతరితరపున ప్రతినిధులు లేరని ఇండియానుండి పత్రికాప్రచారములు వెలుపుచున్నారు. కాంగ్రెసువాదులు శాసనసభలను బహిష్కరించితేని పీటికి మరింత ఎక్కువ అధికారము నూతనవన మేర్పడును. ఇకమిదట సహకారవాదులే శాసనసభలోనుండుట తలపించునని మరింతలాభముగ నుండు ననుకొనుచున్నారు.

బెల్లూ రాయబారిగ యున్న బెడ్జిట్ల్యు తరపున ప్రెస్ డెవిట్ క్యాటెటుగారు నియమింపబడిరి.

తిరువాన్కూరు సంఘసంస్కరణ మహాసభ

పి. టి. రాజన్ గారు సభోపద్రమణ జరిపిరి

సంఘసంస్కరణము ప్రభుత్వశాసనములబద్ధారా జరుగుట యుక్తముకాదు

ప్రధానతీర్మానము:—భటర్ బ్రాహ్మణులు స్వార్థపరులు, సాంఘిక నైషధ్యకారకులకనుక వారికి తిరువాన్కూరు సంఘసములో దవాన్ పదవులను కమిషనరు పదవులను బిసంగరాదు.

నాగకోయిల్, డిసెంబరు 28:—తిరువాన్కూరు సంఘస సంఘసంస్కరణ మహాసభ నిన్నటిదినము నాగకోయిల్ లో సమావేశమయ్యెను. మద్రాసు శాసనసభ్యులైన పి. టి. రాజన్ గారు సభోపద్రమణచేయును నిల్లుచెప్పిరి:—

ఈ సభకు తిరువాన్కూరు సంఘస సాంఘికపరిస్థితులు బాగుగా తెలిసినవా రింకొకరు యీ సభోపద్రమణకార్యము జరుపుట యుక్తము. అయినను వాకిగొరవమొసంగినందులకు కృతజ్ఞుడను. విద్యార్థికాసములు కలిగిననుహిశారత్వము మిషంసానా ధీశ్వరయై పరిపాలించుట విభాగ్యుల శేషము. మనము రాజీయ ఆందోళనమందు నిమగ్నులమై సాంఘిక సంస్కరణములగూర్చి ప్రయత్నములయింపము. పూర్వాచారములు పవిత్రములయ్యును వర్తమానయుగమునందు దేశాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకములై యున్నవి. కనుక అవి నశింపక తప్పదు. శారదాగారి వివాహాసనము ధర్మావాయుచ్చయ మున్నగు నూతనసాంఘిక శాసనములు ఆచులులోనికి వచ్చినవి. పూర్వాచారపరాయణుల కిది కంటకముగా నున్నది. పూర్వాచారములే తమస్థానములను తప్పి త్యక్తగతిని రా తి పోవుచున్నవి. కాని పూర్వాచారపరాయణు లింకను సేరిబిడిచి సామజేయుచున్నారు. మొత్తముమీద పూర్వాచారపరాయణుల పట్టుదల బల్లనే సంఘసంస్కారప్రియులు ఉద్బవించుచున్నారు. మతమునకు ఉపద్రుము కలుగుచున్నదని వాదించుట వెట్టి. మతమునగా ఆయామానవులయొక్క పారితోషికవిశ్వాసము. అట్టి విశ్వాసములన్ని సాంఘికవ్యవహారములందు మానవులకు ప్రియస్వాతంత్ర్యముండవలెదని విధించెడి మతమును మెడలంబు తుడిచిజేయుట ఉత్తము. మానవులయొక్క అభ్యాత్మికవిశ్వాసములను సాంఘికసంస్కరణములు బాధింపరాదును.

ఇంకొకవిషయము. సంఘసంస్కరణము ప్రభుత్వశాసనములమూలముననే జరుపవలెనని వాదించువారు కొందరికలరు. కాని యిది మంచియూహకాదు. ఇట్టి ప్రభుత్వకలన సంఘములందు తృప్తిములు కలుగునుండును. ప్రజలలోని విశ్వాసమును పోగొట్టి పానికాసమును బయగజేసి దురాచారములను పారదోలుటయే ఉత్తమమైనపద్ధతి.

అభ్యుత్థులు యం. కే. రెడ్డిగారు తమ అభ్యుద్ధోపన్యాసమును నిడిరి. సభలో మాఖ్యమైన తీర్మానములు రిచేయబడెను. (1) బై సాయిగారిమీద బాంబుప్రయోగించిన దురాత్ముల చర్యను ఖండించుట. (2) దేశవాయువులోనికి అప్పస్యల కనజ్జ నోసంగుటకై ఏర్పాటు చేయగలందులకై ఒక కమిటీ ఏర్పాటుచేయబడెను. (3) భటర్ బ్రాహ్మణులు చాల స్వార్థపరులై వ్యవసాహిక్యకణ ప్రధానముగానెంచి సాల ఘికవైషమ్యములను పెంచుచున్నారనక అట్టివారికి సంఘసములోని దివాన్ పదవులను కమిషనరు పదవులను తదితర ఉన్నతాధికార బాధ్యతలను బిసంగరాదును. (ప్రెస్ నోట్)

వలస్తయినను అల్లరుల నిచారణసంఘము

[వైర్లెస్]

గుడ్డి, డిసెం 28:—ప్రజలందరూ అన్నిసమయాలనా తమకు తోడ్పడిరని కృతజ్ఞతను వలస్తయి అల్లరుల నిచారణసంఘమువారు జరిపిరి. ఈ దేశము భావిరాజ్యాంగ విధాననిర్మాణమునూడ వారు తోడ్పడెనుగాక యనిరి.

రాడీసియాలో తెగలవారు కొట్టుకొనుట

(రూటరు)

లండన్, డిసెం 28:—రాడీసియా రాజధాని యగు జానాయోలో మట్రావెలిను, మసానాను తెగలవారు పోరాడిరి ఒకదేయందు మృతిజెందెను. ఇద్దరికి తీవ్రమగుాయములు లేనను, చాలమందికి స్వస్థిగాయములు తెగలెను. శ్వేతిముఖులతో బోక్సము కలగజేసికొనుతలంపు లేదు. బాలీసువారు కీక్రముగ అడమాయించి ప్రమాదము లేకుండ రిప్పించిరి.

విషయ నిర్ణయ సభలో మహాత్ముని తీర్మాన మామోదింపబడుట

వివిధ సవరణలకు మహాత్ముని ప్రత్యుత్తరము

‘కలకత్తా తీర్మానము ననుసరింపనిచో అవమానము కలుగును’ (మహాత్ముడు)

స్థానికసంస్థలలో కాంగ్రెస్ వాదులు సభ్యులుగా నుండవచ్చును

ఇతర సవరణలన్నియు వీగిపోవుట

విషయనిర్ణయసభలో మహాత్ముని స్వాతంత్ర్యతీర్మానముపై చర్చ జరిగిన తరువాత మహాత్ముడు ప్రత్యుత్తరమొసంగెను. తరువాత వోటింగు జరిగెను. సుభాష్ చంద్రబోసుగారి తివిధ బహిష్కారసవరణ 89-131 వోట్లచే వీగిపోయెను. కేల్ కారుగారి సవరణ మొదట 115-111 వోట్లచే వెగెను. కాని పోలు అడిగినవివాదల మరల వోటు పుచ్చుకొనగా 134-157 వోట్లచే వీగిపోయెను. స్థానిక సంస్థలలో కాంగ్రెస్ వాదులు లుండవచ్చునను సవరణ మాత్ర మంగీకరింపబడెను. మహాత్ముని సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యతీర్మానము వోటుకు పెట్టగా 134-77 వోట్లచే నామోదింపబడెను.

(శ్రీమై.-వై.వ.ల)

బెంగాలు తగవు పునరాలోచన

లాహోరు, డిసెం 29.—విషయ నిర్ణయసభ సేతువయము 11గంటలకు సమావేశమయినపుడు సంగరాష్ట్రపుతగవులపై స్థానిక ప్రతినిధుల నుండి ప్రతినిధులు వారి అనుభవములను ప్రకటించిరి. బెంగాలు చాల అవమానకరముగ నున్నదనియు, బెంగాలు ప్రజలను సమర్థవంత భావమును కలగించుచు వర్ధిల్లించు కమిటీ సభ్యులనుగూడ నిందించుచు ఆరోపణలు చేయుచున్నారని నేను న ప్రకటించితిని. కాంతి నెలకొల్పుటకై నిన్నటి ఒకసభకు అంగీకరించితిని గారి ప్రత్యుత్తరములను గూడ వెదకించుట నిందించుట జేయుచున్నందున ఒకసభకు నేను అంగీకరింపజాలను. ఈవిషయమును యీ సభవారే పరిష్కారము జేయవలెనని కోరుతున్నానని నేను గాల్పనా రనిరి.

సుభాష్ చంద్రబోసుగారు:—ఈ ప్రకటన మొన్న రాష్ట్ర సమావేశమునకి వెదకినప్పుడు వెంటనే ప్రతినిధులకు పంపబడెను. కాని ప్రతినిధులు ఆయా ప్రకటనలకు నొప్పు లేక నిన్నటి సభాచర్చయంతయు ముగిసిన తరువాత నేను ప్రకటించెను. ఇది ప్రకటించబడినందున వివాదము నుద్ధరించెను.

అధ్యక్షుడు:—బెంగాలు ప్రతినిధులు తమ అభిప్రాయమును వివరించుటకు యిదివరకు కాంగ్రెసుకు నుండుట యీ తగవునకు సంబంధించిన యెల్లవిషయములకు లెక్కకు నా భరద్యము. విషయమెరిగిన నాడనుటచే కాంతి నెలకొల్పు సమర్థతనుగూడ సభ్యుల ప్రతినిధులను చర్చ కంగీకరించినను, యివరకు మరలవారి చైరనుంట్రించెను. ఈ ప్రకటన యందు మీ కాంగ్రెసువారితగవుల గుర్తుగూడ ప్రస్తావించబడెను కావున యీ విషయ మిట్లదేదవారకు చెల్లించుట ఉచితము.

ప్రకాశంగారు ఈ విషయము తిరిగి చర్చించుట అవసరము. వృధాకాల నియోజియము నూచించిరి. ఈ చర్చకొక మితియుండవలెను. నిన్న జరిగినది క్రమవిధానమున చర్చయే యైనను బిక్టరుస్వయం చేసుకొంటున్న మనములకు మంగీకరించుటయుంటిమి. ప్రతినిధుల ప్రకటన పడినంత మాత్రమున పునఃచర్చకగత్యము లేదు. పునఃచర్చ నూతన సేనంగీకరింపను.

అధ్యక్షుడు:—నాయుక్కు సదుద్దేశముగూర్చి భర్తలలో నెవరికి యవమానమున్ను నేనీ అధ్యక్షుడనవలెను భారతీయవలెయుండును. నీకేయధికారమును విస్మరించినపుడు ప్రతినిధులను గౌరవము కాపాడుట నావిధి. ప్రకాశంగారు నా నూతన కామ్రేషులనుగూడ నేను కట్టి భారీ చేయుచున్నాను.

ప్రకాశంగారు:—నా సమాధానము వివరించెను. బెంగాలు ప్రతినిధులనుగూడ యిదివరకు ప్రతినిధులనుగూడ భాగ్యము కాపాడుటకు నేను నూచించుచున్నాను. ప్రతినిధుల ప్రకటించబడిన ప్రకటనలకు కొంతకాలం ప్రతినిధులనుగూడ యిందు దాని విషయమును యీ సభవారికి చెప్పించి నిర్ణయం ప నూచించుచున్నాను. బెంగాల ప్రతినిధులనుగూడ యిదివరకు సమాధానము కానే కాకలగుచు చెప్పుచుగూడ నున్నాను. బెంగాల ప్రతినిధులనుగూడ యిదివరకు ప్రతినిధులనుగూడ తా నెగుననయి, అయినను అది ప్రకటించబడినందున ఉచితముగూడ అంగీకరించుచున్నాను. రాజీనామా

గావించెననియు జెప్పిరి. కాని నుభాష్ చంద్రబోసుగారు యీ తగవు పరిష్కారమును పండిత మోతీలాలుగారికి విడచిపెట్టిరి. మోతీలాలుగారు నిర్ణయించుటకు వారు అంగీకరించినయెడ న్నారు. పండిట్ నిర్ణయమును వివక్షమువారైన. కాదన్నచో అత్యధు యాసభవారిచే గృహ రావచ్చును” అని రాయగారనిరి.

పండిత మోతీలాలుగారు జవాబుచెప్పుచు సుభాష్ చంద్రబోసు గారి ప్రకటనలోని విషయములు అసత్యములనిరి. తగవు కాంతముగ పరిష్కరించుట ఎల్లరికి యిష్టమే. కాని అందుకు సంబంధించిన వ్యక్తుల నుద్దేశింప కలగించినచో కాంతముగ పరిష్కరించుట దుస్సాధ్యము. ఇట్టి ప్రకటనలకు తగవు నేను తలపెట్టెను లోనుగాను. సంగరాష్ట్రమున నాయకత్వముగొరకు పోరాటమునచ్చి కోపావేశమున గావించబడిన ప్రకటనలన్నియు నేనెరుంగును. అయినను నాకు పక్ష పాత మారోపించరాదు. (స్మిల్, గిగ్గ) నన్ను ప్రపంచములో చాలమంది యెరుగుదురు. ఈ ప్రకటనయందలి నిందల సత్యత త్యములవారు సరిగ నిర్ణయించగలరు. ఎట్టి ప్రతినిధుల పరిస్థితుల యందైనచే నుద్దేశముగూడగలనని నాకు నమ్మకము గలదు. నాతీగవు వివరములు నా పట్టాభిగారు చెబుచున్న విషయము తెలియవు. అయినను వా భర్తనుగూడ అతేసివినించు యీ విషయము ఒకవారే నిర్ణయింపగలదు. (అవునవున కేకల) కే విషయము భారీ నిర్ణయించుట కందరంగీకరించిరి.

బహిష్కారతీర్మానముపై చర్చ

సత్యమూర్తిగారు

తరువాత గాంధీగారి, తీర్మానముపై చర్చ జరిగెను. సత్యమూర్తిగారు ప్రతినిధులనుగూడ మట్లాడుచు డిల్లీలో నాయకులు ప్రకటనగావించి, పర్షింగు కమిటీనా రామోదించి వచ్చితిని యిప్పటికిని పట్టియ లేమియు మారలేదు. వైస్ రాయగారితో నాయకులు మాట్లాడినపుడు డిల్లీలో నూచించిన వరకుగూడ చర్చించలేదు. కావున కాంగ్రెసువారు డిల్లీ ప్రకటనను వ్యసంగించి ఆ మరతులను అంగీకరించుట గాని నిరాకరించుట గాని ప్రభుత్వము నారికే విడచి పెట్టవలెను. రాండుపేటలు సభలో పాల్గొనుటవలన ప్రయోజనములేదని నేనంగీకరింపను. రాజీయకే డిలు విడుదల కాంగ్రెసువారికి అధికసంఖ్యాప్రాతినిధ్య మొనగజవినచో మనము ఆభూయేల పాల్గొనరాదు? కాంగ్రెసు అదర్శము అటుపిమ్మట సంగరాష్ట్ర స్వయం మార్గమును. లండనుకు వేచియుండవచ్చును. కాంగ్రెసువారు పాల్గొనకుండుటకు ప్రభుత్వమునాకే బాధ్యులనిండుకొనవలెనని, కాననభావహిష్కారముతో కాననోల్లంఘనము ప్రారంభించవలెననుచున్నాడు. కోట్లల నేల బహిష్కరింపరాదు. కాననభావ సానికసంస్థలు మన నిర్మాకాగ్రహము కొనసాగించుటకు అనేకవిధముల తోడ్పడినవి. జాతీయసంకల్పమునందు పీడిన మన మెన్ని విధములనో ఉపయోగించుకొనవచ్చును. ఆమెల్లినలన మేలు కలిగినచో గాంధీగారే యందు ఇండియాలో ప్రాసీయుంకిరి. ఆమెల్లీ అధ్యక్ష పదవియుండుండి జాతీయోద్యమమునకు పడేలు గా రెంతో సేనజేసిరి. అట్టివో యీ సభాప్రవేశమువలన భాగము లేరనుట భాగ్యము కాదు. కా స న స భా బహిష్కారము తోడ్పడి లండన్ క్రిందట ఒకలయ్యెను. బిక్టరుస్వయం మనము బహిష్కరించిన మన భారీగా నుండుటకే పోతిమి. కాననభావహిష్కారముకన్న సానికసంస్థలబహిష్కారము మరి వివాదకరముగ నుండును. సానికసంస్థలద్వారా భిక్షు వ్యాప్తిచేయబడితిమి. ఇది

వదలినచో యింక చేయవలసినపని యేమి? (ఒకరు - జెయిలకు పోయి) అది యంత సులభమైన పనిగాదు. జెయిలుబోయినచో బాంబులు తయారు జేయవచ్చు ననుకొనుచున్నారేమో. మనము బాంబుకార్యక్రమము వదిలి వా కాలముయినది. బహిష్కారము నూచించినపుడు తివిధబహిష్కారము నూచించిన కొంతయగును గలదు. కాననభావము మాత్రమే బయటకు రమ్మని లాయరుల నేల కొట్టలకు పామునవలెను. మదరాసులో లాయరులనుగూడ రాజభక్తి ప్రమాణము జై కొనవలెను. కావున స్వాతంత్ర్యము గోరు లాయరులనుగూడ కొట్టలకు పోరాడు. ప్రభుత్వపు ఇన్ స్పెక్టరుల అధికారముక్రింద నుండు సహకారసంస్థలను బ్యాంకునుగూడ విడుదలవలెను. కాననభావ బహిష్కరించినచో చెప్పరాజధానియందు కాంగ్రెసు నిద్రపోవును. ప్రభుత్వసంస్థలకు ప్రతిగ జాతీయసంస్థలను అన్నింటిని నెలకొల్పినగాని బహిష్కారము నూచించరాదు. అని సత్యమూర్తిగారు రనిరి.

సత్య జరుగుచున్నపుడు మాలానా మోహనీగారు వచ్చి మాట్లాడిరి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యచర్చ ప్రారంభించి మూడేండ్లనుండి గాంధీగారిచే నెడింపబడి ఓడింపబడుచున్న మీ యిప్పుడు తమ తీర్మానమునే గాంధీగారు పట్టుకొనుకొనసాగించుట గాంధీరి.

హామి రహిమానుగారు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు అనుకూలముగ మాట్లాడుచు నాయకులు బాధ్యతవహించ జాలవచ్చునో నవయావస భారతభక్తుల విడచిపెట్టగోరిరి. గోహతిలోనే చనిపోయిన రహిమాను బహిష్కారకార్యక్రమము తిరిగి తీవ్రంచుచ్చించుకు సిద్ధాగారు విచారించిరి.

జమ్నాదాసు మెహతాగారు

మెహతాగారు తమనుగూర్చి ఉదయం స్థానిక ప్రతినిధులలో ప్రకటించబడిన దానికి జవాబు చెప్పిరి. మహాత్మునితీర్మానము పీడినచో తాను దాని ఆలంకారము కాంగ్రెసువారినిగూడ హాకరము. వారికి ప్రతినిధుల సంస్థను ఏర్పాటు చేయవలెనని ప్రకటించబడెను. అది కేవల మసత్యము. కాంగ్రెసు వారు మహాత్ముని తీర్మానము నంగీకరించినచో మేము జవానాకులగుటకు దలపెట్టలేదు. (నవ్వు) డా. ఆలంకారు గూడ అట్లే చెలి పి మహాత్ముని నాయకత్వమునందు తమకు పూర్తిగ విశ్వాసము గలదనియు వారిపై వట్టజేయదలంచినచో ప్రభుత్వమునాతో చేరుటతప్ప వేరే గత్యంతరము లేదనియు జెప్పిరి. (నవ్వు) ఇక తీర్మానము గూర్చి ముచ్చటించుచు అధినేత సత్యమూర్తిగారు యిప్పుడు చెప్పింపరాదు. కలకత్తా కాంగ్రెసులో అంగీకరించినది. అధినేత సత్యమూర్తిగారు కావలసినచో లండనుసభలో చేయగలరు. అదట పాటియాలా మహారాజుగారు, సో మహమ్మదు షాఫీగారు, ఎం. సి. రాజుగారు కర్నూలు క్రాంత్యుగారు మున్నగువారు చేరి మన స్వాతంత్ర్యమును అమ్మివేయుదురు. రాండుపేటలు సభలన్నియు వెలువంటివి. రాండుపేటలు సభను “ప్రస్తుతపరిస్థితులలో” మాత్రమే బహిష్కరించుటగాక ఎల్లపుడును బహిష్కరించవలెను. నేను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కోరి కేపు తిరిగి అధినేత సత్యమూర్తిగారు కోరజాలను. కాననభావ సానికసంస్థలను బహిష్కరించుట చాల ప్రమాదకరము. ఎనిండ్లలో కాంగ్రెసు వారి కృషి ఫలన నేగ దా నేనును బహిష్కారము వెగెను. సానిక సంస్థలను కాంగ్రెసు వారు వశపరచుకొనిరి. రిపబ్లికు ప్రకటించవలెను. ఈసంస్థలను బహిష్కరించినచో చాలమంది కాంగ్రెసుసేనను విడుదల. వారిశ్రమకు యాసభ్యత్వము యోగ్యతాపత్రముగ నుండవలెను. ఈ బహిష్కారము యిదివరకు నిరుపయోగమయ్యెను. ఇప్పుడు మరల ప్రారంభించినచో యింక నెక్కు-వచ్చును కలుగును. అ నానుభేదములందరు అందు చేరి ప్రభుత్వము నారికే వెనుక తాళముజేయుదురు.

ఒకవత్సరము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యనిరీక్షరణము, వేరొకవత్సరము పన్నుల నిరాకరణము, మూడవవత్సరము ప్రతినిధుల ప్రభుత్వము స్థాపించవలెనని గౌరీశంకరుగారు నూచించిరి.

లండను కాంగ్రెసు సంఘప్రతినిధుల పి. కె. డాను గారు మాట్లాడుచు యితర సభ్యులవంటి అధినేత సత్యమూర్తిగారు భారతదేశమునకు చేమార నేరదనిరి. చర్చ ముగించవలెనని పలువురు కోరినందున ప్రతిపాదనలకు మహాత్ములవారు జవాబు జెప్పుటకు లేచిరి.

మహాత్ముని ప్రత్యుత్తరము

సవరణలపై 8 గంటలపేపు విచారణ జరిగినతరువాత చర్చ ఆపు చేయవలెనను ప్రతిపాదన ఆమోదింపబడెను. అంతట సవరణలను ప్రతిపాదించినవారికి ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు మహాత్ముడు ప్రసంగించెను. వారు మొదట హిందీలోను తరువాత ఆంగ్లములోను ముచ్చటించిరి. వారిట్లు జెప్పిరి:—

సవరణలను ప్రపాదించుచు విచారణనైన యుపన్యాసములకు ప్రత్యుత్తర మొనగవలసినదని అభ్యుత్తుడు నన్ను ఆహ్వానించినాడు. నా మొదటి యుపన్యాసములో మరల నేను మాట్లాడదలపడెనని చెప్పినదంత కేల్ కారుగారు నాకు జ్ఞాపకము చేసినారు. కేల్ కారుగారు కొంతవరకు నిజమే చెప్పినారు. నేను చెప్పుచుంటున్న పనన్నమారి సభాసభలు వోట్లయి

సూర్య ప్రా. ఎడ్వర్డు, బి. ఏ. గారు ఉపన్యసింపెడిది. శ్రీ
రామలింగేశ్వర గారు ఆధ్వర్యత వహించెదరు. ఉ. 10-80 నా.
సమావేశ ప్రారంభము. కార్యవివరాలు విన్నవ నుటకు.
12 నం. భోజనము. కేవల సంగీతము, దూర క్రింది ఉపాంశ.
సంగీతము సోపాన ప్రవర్తనములు కనుగొను. ధర్మార్థము
4 గం. అల్పాహారము. సాయంకాలము 5-15 గ. ఆంధ్రప్ర
దేశమున బహిరంగ విజయమును. డి. బి. పి. యం. శింఖ
ముద్రలమును. డి. సి. సి. యం. ఆధ్వర్యతవహించును.

విదేశీవార్తలు

యూరపు జిబ్రాల్టరుకు
రైలు సేయుట

(రూటరు)

లండన్, డిశం 28:—జననముండి యూరపునకు రైలు సేయుటను ప్రారంభించెదను. మ్యాడ్రీసునుండి ఇంజనీయరులు వచ్చిరి. మొరాకోలో లల్లబాడు గూడలో మొదట రైలును వేయుట ప్రారంభించెదను.

ఆస్ట్రేలియాలో
7 సంవత్సరములకు వర్షించుట

(రూటరు)

లండన్, డిశం 28:—నీడుసంవత్సరములనుండి మృగ ఆస్ట్రేలియాలో వర్షములేదు. కేడు వర్షించినది మెల్బోర్నును వార్తలు చెబుతున్నవి. వడ్డియాస్ట్రేలియాలో విశ్వవిద్యాయందును, మృగపు శస్త్రోయందును కుంభీపాతముగ వర్షించెను. దానివలన ఇనుపదారులకు విస్తారముగ వర్షముగల్గెను. ఆస్ట్రేలియా అంతటను లాభకరమగు వర్షములు కురిసెను.

లండన్ నాకాదళ నిర్ణయసభ

స్పెయిను ప్రాతినిధ్యము

(రూటరు)

లండన్, డిశం 28:—రాజపు నాకాదళ నిర్ణయసభకు స్పెయిను ప్రధానాధ్యక్షుడు సెమోడిరివెరాగారు ప్రాతినిధ్యము చేర్చుటచేయుటకు రాయబారమును పంపించువ్వారని వార్తలు వచ్చినవి. స్పెయిను చారిత్రకవిషయము, భూగోళ పరిస్థితులు జాతీయప్రాముఖ్యమునుబట్టియు ముఖ్యముగ విస్తారముగ నాకాదళ నిర్ణయము వశమైచి వర్తకనాకాదళమును పోషించుటకు సంకల్పించుటకును ప్రాతినిధ్యముండవలె వచ్చుచున్నాడు.

భారతదేశ సందిగ్ధావస్థ

అబ్దుల్ గఫార్

(రూటరు)

లండన్, డిశం 29:—సంస్కరణములు అంతరించుండుటకు భారత రాజకీయములందు అతినిదానముతో విదేశములో మెలగవలెను. అరాజకముపోయి షాజాదా మేర్పాటు వరకు నిరాశముగ మెలగవలె నవుచున్నది.

సకాదే వైమునప్రతిక ఇటు వ్రాయుచున్నది:—నాగరకమును సేర ఇండియాను పాలింప నర్హులమునకు ఈ సంఘమువారు గూడ, (కాంగ్రెస్ కాన్వెన్షన్ హాకవర్గము) రాజకీయమివలతో పాత్రులను గావింపరాదను తీర్మానము విషయమై అనగా అట్టి పాత్రులు ఏమియును ప్రవేశకట్టిన తీర్మానమును ఆంగీకరింపలేదు.

లేనాల్లు మ్యానువ్రక్రిక

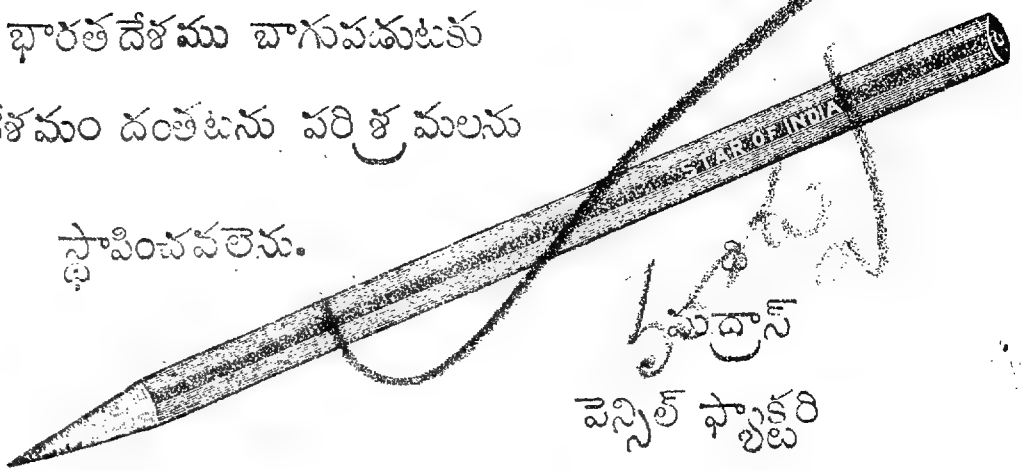
ఇటు వాక్కుచున్నది—రాజపు వారములో ఇండియాను కత్తితో పరిపాలించుటకు బాలు రాకమానవు.

జే. ఎల్. గార్డిన్

గారు అబ్దుల్ గఫార్తో ఇటు వ్రాయుచున్నాడు. 1930 సంవత్సరం ప్రవేశము వర్షందులో 1917 లో నున్నట్లున్నది. డిశం 28 నుండి పద్మపును దిక్కువారు హైదరాబాద్ అతివాదులు అనర్హముగ తప్పుకొనిరి. బాబాసాహెబ్ రావల్కర్ నే డిశం 28 నుండి కాంగ్రెసువారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుచున్నాడు. కిలగులో దానిని మించుటకు గూడ ఆలోచించుచున్నాడు.

భారతదేశము బాగుపడుటకు
దేశమం దంతటను పరిశ్రమలను

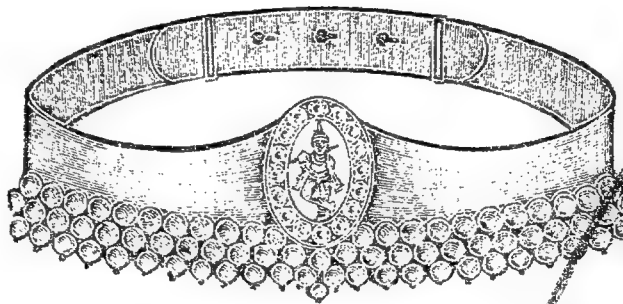
స్థాపించవలెను.

మద్రాస్
వెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ

తపాలాపెట్టె నెం. 80, మద్రాసు.

ప్రతియొక్కరు చక్కగా గమనించవలసిన ముఖ్య విషయము

మాతో బేరము చేసినవారిలో

100 కి 100 గురు

సంతృప్తి చెందియున్నారు

ప్రస్తుతము చెన్న పురియందు జరుగుచున్న జనవి కేసుకలకు వచ్చువారి సౌకర్యార్థమై నవీవరకములలో పూలతోట్లు, టీ, కాఫీ వేళ్లు పరివరకములు బజారునగులు మొదలగునవి తయారుచేసి, సిగ్గుముగా నుంచుచున్నాము. వాటియొక్క నాణ్యము, మెరుగు, లావాణ్యము వర్ణనలను చూచి సంతుష్టిపడవలెను గాని చచ్చిన తనివి తీరదు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారు, మద్రాసు.

తంతి విలాసము "ఉమ్మడియూర్"

తెలిఫోను "2802".

చీనాలో విదేశీయుల ప్రత్యేక
సౌకర్యములు అంతరించుట

(వైరెస్)

గుడ్డి, డిసెంబరు 29:—జనవి మొదటి తేదీనుండి చీనాలో విదేశీయులందరును చీనాలోట్లు అధికారమునే గుర్తించవలెనని స్వాగతం ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. 1842 నుండి బ్రిటిషువారు ప్రత్యేకముగ తమ కోర్టులలోనే వ్యవహరించుచుండిరి. ఇటీవల విదేశ ప్రభుత్వమువారు తమహక్కులను వదలుకొని దమని చెలిసిరి. మూడుసంవత్సరముల క్రితము చాంబల్లగాడు ప్రకటించిన ప్రకటనను దీనినే నూచించుచున్నది. కాని పూర్తిగ వదలుకొనుట క్రమేణా జరగవలెను గాని ఒక్కచూరుగ వీలు లేదనుచున్నాడు. ఇటీవలగూడ లండన్లో నన్న చీనానుం బ్రితో ఇతర ప్రభుత్వములతో కలిసి వైన జెప్పిన వరకు ప్రకారము జేతును ప్రకటించిరి.

లండన్ నాకాదళ సభ

(వైరెస్)

గుడ్డి, డిశం 29:—లండన్ నాకాదళ సభకు జపాన ప్రతినిధులు ముందుగవచ్చిరి. ప్రారంభమున బ్రిటిషు అధికారులతో చర్చించుటకు ముందుగా వచ్చిరట. మన్మోహన్ గారితో ముందుగా మాట్లాడెదరట. తమ సామ్రాజ్యమున కుపగ్రహము లేకుండ కేయవలెనని కోరిరట.

పోలండు మంత్రివర్గము

(రూటరు)

లండన్, డిశం 29:—క్రొత్తమంత్రివర్గ మేర్పడినది. ప్రాథమిక బాల్యము ప్రధానాధ్యక్షుడు. బ్యాపెస్టి-గారు విదేశాంగమంత్రి. యాధ్యమంత్రి పిల్సన్-గారు.

స్థానికవార్తలు

మద్రాసు కార్మికసంఘసభ

మద్రాసు కార్మికసంఘసభ కేపు 31 వ తేదీని సాయంత్రము 5-30 పెరంబూరు బారక్కునందలి వాడియాపార్కునందు జరుగును. ఆర్. ఆర్. బాకలేగారు బొంబాయి కార్మికసంఘ సేవపరిశ్రమ కార్యకర్త ఉపన్యసించెదరు. శ్రీ లి. శివరావుగారు రధ్యక్షతవహించెదరు.

మద్రాసు గవర్నరుగారు:— మద్రాసు గవర్నరుగారు వారిసలి తేది బియాట్రీక్సు స్టాన్లిగారును మిస్టెస్టాన్లి గారును మిలిటరీ సెక్రటరీ ఏడీ క్యాంపులలో ఉదకముండలమునుండి ప్రత్యేక బ్రెయినులో కేటి ఉదయమున మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చిరి. కాన్వెన్షన్ సంఘాధ్యక్షులు పోలీసు కమిషనరు ఎం. యస్. యం. రైల్వే ఏజెంటు మరియు ఇతరులు భారత ఏడీ క్యాంపులను సెంట్రలు స్టేషనునందు గవర్నరుగారిని ఆహ్వానించిరి.

రాకపోకలు:— కాపెయె స్టాన్లి ప్రభువుకు స్టాన్లి ప్రభువును, ఇంగ్లాండునుండి బొంబాయివార్తమున నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. గవర్నరుగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శి శ్రీ గారు వీరిని స్టేషనునందలి ఆహ్వానించిరి. పిదప, వీరు గవర్నరు మెంటు భవనమునకు వెలిరి.

సర్. ఏ. పి. పాస్ట్రోగారును గౌ. న్యాయాధికారుల నిన్న ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి.

జి. జి. రుథర్ఫోర్డుగారు, పంచాయితీ ఇన్స్పెక్టరు జనరలు గోదావరినుండి శివినారము గాత్ర మద్రాసుకు వచ్చిరి. బాబ్ పాయిగాడును జే. ఎస్. విల్సన్ గారును పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరు నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. కేపెయె గోల్డెన్ ఫోగారు నిన్న రాత్రి బెంగళూరునకు వచ్చిరి. కేపెయె గోల్డెన్ ఫోగారు కేటి ఉదయమున కాన్పూరునకు వెలిరి.

పాశ్చాత్యప్రభుత్వము లేనియడల బాలికావివాహము లంతరించునా?

బ్రిటిషువారే సహాగమనమును రూపుమాపిరి

లండన్ - టైమ్స్ పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—
“ఇప్పటికి నూరుసంవత్సరములు క్రిందట విలియం పెంటిక్ ప్రభువు ఇండియాగవర్నరు జనరలుగా నుండినపుడు వంగ రాష్ట్రము లోను సహాగమనము జరుగజూడదని 1829 సం॥ డిసెంబరు 4 వ తేదీన అనుశాసించియుండెను. ఈ శాసనము మరుసటిసంవత్సరము వంగరాష్ట్రమునకే కాక భారతదేశమంతటికిని వర్తింపజేయుటచేసెను.

ఈ సహాగమనము మనధర్మశాస్త్రములొ నెక్కడను విధింపబడి యుండలేదు. అయినప్పటికిని యిదియొక సనాతన ధర్మమని బ్రాహ్మణులు హిందూసంఘమునకు అంటకట్టిరి. ఈ దురాచారము అనాదియగుటలందు ఆర్యబాతిలో నుండియుండ నచ్చును. హిందూదేశమునకు వచ్చిన ఆర్యబాతివారును యూరోపుఖండముందు విస్తరించిన ఆర్యబాతివారును చీలిపోవుటకు పూర్వము మొట్టమొదట రషియాదేశభాగములందు నివసించి యుండిరని చరిత్రకారులు చెప్పుచున్నారు. ఆ రషియాదేశము నందు 19 వ శతాబ్దమువరకును యీ సహాగమనము ఆచరణలో నుండినట్లు మనూడీయను చరిత్రకారుడు వ్రాయుచున్నాడు. ఇదియెంతటి ప్రాచీనాచారమైనను వేదగ్రాంథమైన కర్మకాండ రాజా రామ మోహన రావు, ద్వారక నాథ టాకు

రు మున్నగు విశేషసంఘములు గట్టిగా వ్యతిరేకి. పూర్వమును లతో వారు త్రివహారము సంఘటనలను జరుగజూడరాదుగాని రాయవంటి సంస్కారములను వందలకొలది సంవత్సరములు హిందూసంఘముతో అసహాయులై పోరాటము సల్పినప్పటికిని శెంటింక్ ప్రభువు ప్రభుత్వశాసనమును అమలుపరచి యుద్ధనియెడల సహాగమనము నేటివరకు హిందూదేశములో యథావిధిగా నే జరుగుచుండెడిది. కాబట్టి యీ దురాచార వివాసమునకు పాశ్చాత్యుల సంబంధము హిందూదేశమునకు ప్రభుత్వరూపము న లభించుటచే కారణము.

ఇదేరీతిగా అతిబాల్యవివాహమును నిషేధించుటకు ఇర్విన్ ప్రభువు నేడు కంకణబద్ధుడై శాసనమును అమలుపరచెను. భారతీయుల మతివిధులందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము ప్రమేయము కలుగజేసికొనుట ప్రమాదకరమని అనేకులు చెదరించినప్పటికిని వైస్ రాయిగారు ఆ చెదరింపుటకు తన సంకల్పమును వీడలేదు. ఈ శాసనమును అమలు పరచనియెడల అల్పాయువులై మరణించునన్న లక్షలకొలది ప్రజల మరణమునకు నేను కారణభూతుడనయ్యెదనని వైస్ రాయిగారు గ్రహించి కృతనిశ్చయములై శాసనమును అమలుపరచి పుణ్యము కట్టుకొనిరి. ఇటువంటి శాసనములవల్ల భారతీయులు త్వరితగతిన సంఘ దురాచారములను విడనాడి యున్న తిస్థితికి వచ్చుచున్నారు. కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వ సంబంధముగాని పాశ్చాత్యవిజ్ఞాన సంపర్కముగాని భారతదేశమునకు లేనియెడల భారతదేశము ఉన్న తిస్థితిలోనికి రాబాలదు. (లండన్ టైమ్స్)

శ్రీమధ్వసిద్ధాంతాన్నో హిసినభ

ఉత్తరాదిమతస్థులు సభయందు పాల్గొనిన సంఘమునుండి బహిష్కరించునటుల ఉత్తరాది మతస్థములవారు ఉత్తరువు జారీచేయుట

శ్రీయుత హనుమంతరావుగారు నిన్న 28 వ తేదీన చిత్రానూరునుండి యీ క్రిందిలేఖవార్త సంపిరి:—

ఉత్తరాది మతస్థములవారు తనశిష్యులెవరును చిత్రానూరులో జరుగు శ్రీమధ్వసిద్ధాంతాన్నో హిసినభయందు సాల్గొనరాదనియు ఆట్లు వారి ఆజ్ఞకు ఎవరైనను వ్యతిరేకముగ నడచురేని వారు సంఘమునుండి బహిష్కరింపబడుదురనియ సన్యాసులవారి ఉత్తరువు చిత్రానూరునందు బహిరంగముగ ప్రకటింపబడెను. ఉత్తరాది మతస్థములవారు వారిశిష్యులను 1878 సంవత్సరమునుండి మొదటి తీర్థము పుష్పకొనుటకై వారికిగలహక్కును మద్రాసు ప్రాంతమున వారికి నిరాకరింప నందున ఉత్తరాది మతస్థములవారు యీ ఉత్తరువును జారీ చేసిరి. అయినప్పటికిని శ్రీమధ్వశాస్త్రము యథావిధిగా ప్రారంభమాయెను. (హిందూ పత్రిక)

స్వయంశిక్షా సంస్కృత

గంధములు
వ్యానుచాళకా శ్రీకృతము లెలుగుటకు, తెలుగుగర్భములు శబ్దము మొదలకు విగుళు సకముల పెట్టు అనుగర్భ 0-0 తగ్గధరరు 1
ఎస్. యస్. నగసింహం, బ్రుయిసంగకాలేజి, బాజుమం

ని వారణాసిపాయము
బడలికగలిగినవారిని, జ్వరముచే బాధనొందచు విశ్రాంతి లేనివారిని రక్షించుటకు మంచిగాలి అవకాశము. అట్లు చేయగలిగినట్టిది “4711” ఎడికొలోన్ మాత్రమే. “4711” ఎడికొలోన్ వ్యాధినుండి స్వస్థత చెందుచున్నవారిపాలిటి పరస్పరాదిని యెయ్యున్నది. నమ్మినవారికి తప్పక సుఖమును బలమును యిచ్చుచున్నది.

“4711” ఎడికొలోన్ కొక నవ్వుడు బంగారం, నీలవర్ణ చాయ గలిగిన లేబిలు అంటిందినది మాత్రము నమ్మగలనది.

4711 Eau de Cologne

వశెట్టు:— మెసర్స్ రాబర్టు బ్లావ్ (ఇండియా)
సెంట్రల్ బ్యాంక్ బిల్డింగ్, బొంబాయి.

అఖిలభారత ఉపాధ్యక్షులు

మహాసభ

5-వ నవరూపేశ్వరము మృదానులో ఉన్నది
27-వ లేదని జరుగుతు

సర్ పి. ఎస్. శివస్వామయ్యగారి

అశ్వత్థోపన్యాసము

అభిలఖానం ఉపాధ్యాయుల మహాసభయొక్క గొప్ప
సహకారము నిన్న మధ్యాహ్నమున తిరువళ్ళిక్కి పొందూర్లో
సాగులూరిలో సర్ పి. ఎస్. శివస్వామయ్యగారి యధ్యక్షుల
సభము, 1000 కంటే మెక్కువమంది యుపాధ్యాయులు చేత
జరిగి వివిధ ప్రాంతములనుండి ప్రతినిధులుగా హాజరయిరి.
అధ్యక్షసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ చెట్టి రాధా రాజుగారు అధ్యక్షు
లు లగు కారణములవలన హాజర కానందున ఉపాధ్యక్షులగు
సీ. కె. యజ్ఞ నారాయణయ్యగారు ప్రతినిధులగు స్వామిశర్
మొదలగు, వీరి స్వాగతోపన్యాసము సుందరి యీ క్రిందియుం
ములు సంగ్రహింపబడినవి.

సాగితో పన్నాసము

విద్యకు సంబంధించిన సమస్యలు ఆసంఘాత్కములు.
విద్యాసమస్య ముఖ్యముగా నొకజాతీయ సమస్యయే, కాబట్టి
నిత్య శ్రుతిశ్రీ యా రాజీ చింతుట పను మాట్లాడు
టకును గూడ జాతి శ్రేయమును గోరు ప్రతిభా వి
శివి హక్కు గలదు.

మనసమస్య చాలవ్యక్తమయినది. మనయందొక్కము సిగ్గు
ముగా చూడవలెననియు, మనయభివృద్ధికి తగినన్నియనకాశీ
లండవలెననియు, మనము మర్యాదగా జీవించవలెననియు,
ఆలోచన మనము గోరుచున్నాము. ఆయనప్పటికిని, మనయొ
క్కయీ స్వల్పకోర్కె-కూడ యింకవరకును నెరవేరకపోవుట
చాలా విచారకరమగు పరిణమయినది.
అందున్నది. మనము పెక్కిందియజమానులకంటె నేనవేము
మనియున్నది. మనలో నైకమత్యమేర్పడవచ్చును. ఉపా
ధ్యాయవృత్తి పూర్తిగా ప్రభుత్వస్థాయిగా వినిపించిన సేగాని,
మనసమస్య పరిష్కరించబడజాలదు. మనమంత్రులకు విశ్వాస
ములను గావించుటవలన నీక ప్రయోజనములేదని గత పరిణా
యనుభవమువలన స్పష్టపడినది. కాబట్టి మనలో నైకమత్యముల
మును తెంపించించుకొనుటకు మనము సర్వవిధముల ప్రయత్నింప
వలెను. ఇందుకు సేనోకమార్గమును నూచించుచున్నాను. అది
జిల్లాదేవనగా, ప్రతిపాతకాలి కొక ఉపాధ్యాయసంఘముండవలె
ను. జిల్లాయందులి ఉపాధ్యాయసంఘములన్నియుగూడ ఒక
జిల్లా ఉపాధ్యాయసంఘముగా చేర్పడవలెను. అట్టి జిల్లాసంఘ
ములన్నియుగూడ రాష్ట్రీయ ఉపాధ్యాయసంఘముగా చేర్పడ
వలెను. ఈ దేర్ఘాటవలన ప్రత్యేక ఉపాధ్యాయసంఘముల
దేర్ఘాటవలన అటుకమండగూడదు. అనగా, ప్రాథమికోపా
ధ్యాయసంఘము పండితుల సభాసభా వ్యాయామ విద్యార్థి
సంఘము నొకటి, ప్రత్యేకసంఘము లుండవచ్చును. కాని,
సంఘములన్నియును కేంద్రరాష్ట్రీయసంఘమునకు అనుబంధింప
బడవలెను. అట్టిదేర్ఘాట ప్రతిరాష్ట్రీయలో జరుగుచో,
మనలో నైకమత్యమేర్పడగలగట్టి యాటంకము నుండిజాల
దు అప్పుడు మనము మంత్రులయొగ్గుల కేవల యుండవలసిన
యవకములను, మనప్రతిభలే కాననవ్యక్తులు కాగలరు. మన
ప్రతిభలే విద్యావ్యవస్థాపనకును విలువగలదు.

నా స్వస్థి పుష్కలము నందుకొనవలయుట కిష్టమిటలు శ్రీ
మౌనిగారు పర్. పి. ఎస్. కలహస్థ్యునియ్యారాగిన అధ్యక్షి స్థా
నము నశిష్టింపజేసిరి. శ్రీమద్రాజగిరి శత్రువాదనము మరొందరు
ప్రముఖులచే బలపరుపబడిన పిమ్మట పర్. పి. ఎస్. కలహస్థ్య
నియ్యారాగారు అధ్యక్ష స్థానము నశిష్టింపి యీ క్రిందివిషయన
నందనశిష్టింపెర.

అక్షయో పనాశనః

ఈ భాగమునకు గాఢ వి. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారి
 కవి కన్యకాపాదములు అనున పేరున పద్యములు
 ౧౦ పద్యములు వ్రాసి పరిశీలించుటకును మును
 ధమును వ్రాసినందుగాను, ప్రపంచమునట విద్య ప్రాంతముల
 లోనూడ వాటి అనుభవమును పొందినట్లుగాను, నేను విద్యా
 వృత్తికి సంబంధించినవాడను గాను, ఆయన పుటి కవి
 తన దాని పుట్టి తో నంబింధము లేని
 వాని యభిప్రాయములను గూడ మీకు తెలిపికొనుట కొరతలభి
 కరమగా నుండునని యెచితో, నే నీయస్యమునది నుగియకరింప
 నువాను.

విద్యకు న బాధించిన సూక్ష్మబుద్ధి తిరిగివచ్చి సేవిచ్చుట
మొచ్చుటందుకు సాధ్యపడదు. కాబట్టి సమస్తము నాపముఖ్య
మగు దోచిన కపటమునుకూర్చి మూలము సేవిచ్చుట ముచ్చ
టించెదను.

అధ్యక్షులు: డా. జి. వి. లక్ష్మణం

మావద్దనుండి పోయిన
చేసిన తరువాత మీ
రెప్పుడు మావద్దనే బిరు
ము చేయుదురు. ఇతరు
లకు కూడ సి ఘాష్య
చేయుదురు.

మనగతి మేమే తెలుప
మాద్యము లేదు. గుహస్థానిను
నా నాగ్నిరవధతులు కరించి
యెరిగెను నేమి తెలుపునది
గమనింప ప్రార్థితులు.

మొట్టమొదట గమనించు

అప్పటి మైన నీమకమలములకు, శివులకు, పుష్పరాగములకు
నవరంబుగాను, వెంజికి పూజించుచున్నది

ఉమిడి బండలు శిల్పి అవుడు నన్ను.

నీమకమలసులు, బాగుగు, పెరిడినగల పర్తకులు,

పరిశ్రమశాల:-

ప్రశ్నాం:

226, గోవిందప్పనాయుని వీధి, న్యూఢిల్లీ

28, చైనా-బహుళరూఢ్య,
మ. దా. సు.

పల్లవ ర!

ఫలమధికము!!

అయ్యో !!!

100 కి 100 గురు సంత్సృష్టి చెందియున్నా మ

లోకమయహారే కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముప్పలీవాగి వరకు (అంటే) పందమ, పువ్వుబద్దము, పడేపెము, దగ్గు, గూరలు, శీత
లముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పేష్టలయందు నోప్పి, అహారశీర్ష కాలముందు తలనోప్పి,
చలిబ్బరము, బ్బరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను నివారించును. స్త్రీలు ప్రసవించిన
నాడు, స్నానమునాడు (కనూరికీ బడలంగా) ఈమాత్రలు తీసును, 2-3 తమలపాతలలో నమలి, మింగవలెను.
సాంకృతిక రోగులతో నుండవలసినవాడు, దినము 1-2 మాత్రలను వేచించిన ఆరోగ్యవృద్ధుడగు అగుదురు.
ఈమాత్రల సీసాతోగల అమహానష్టమును చూడడు. 100 మాత్రలన్ని సీసా 1-3 4 జలములవలెను ప్రతినా
రకును, పోను మాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-6-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-3-0.

సారస్వతాశ్రవణం:-

క్రమశః పాఠశాలమును, సంగకపాఠశాల కలపవ్వరమునకు మార్చుమధురద్వీపము నిచ్చును. పాఠశాలమును ఈ తాల్పూరుము నింపును. బాసీవల్లెన (వీరి) కుత్తెడుము (నెత్తికిగల పాఠశాల గుర్రశాస్త్రుండులవలన) మాట్లాడను నడువనుకాని పిల్లలకు సరిజీవించుటిది. 6 వామల సీమా 1-4-6-1-6-1 పొముఖులను ప్రశ్నోక్తము.

31.2

శ్రీ సతారా ఘవవైద్య శాలి, మైసూరు.

హారాగు కమిటీ

విష్ణు ఆనేక విధముల తృప్తికరముగా నున్నదనియో
 నాయభిప్రాయము. జాతీయవిద్యాభిధాన మేర్పడవలసిన యవ
 సరమును కమిటీవారు గుర్తించిరి. నూచిను సంస్కరణముల
 పిమ్మట విద్యాభిధానము శాసనసభలకును మంత్రులకును ఒప్పు
 గొప్పవసినను, విద్యాభివృద్ధికి వార్గము నిరంతరప్రభుత్వముచేతి
 నే నూచించిన బడుచుండెను. ఈ రోపము
 నవనింప బడవలెనని కమిటీవారు నూచించిరి.
 మన దేశావసరములకు తగిన విద్యా విధానము నేర్పబు చేయు
 లకు అర్హతగల ప్రతినిధుల నెన్నుకొనగలగునియోజకాధికార మేర్ప
 డవలెనని కమిటీవారు భిప్రాయపడిరి. అట్టి నియోజకవర్గ మేర్ప
 చుటకు అవసరమును విద్యాభిధాన మెట్టిది. నియోజకాధికారము
 నుభయిగొంచుటకు సామాన్యవిద్య పొందియుండవలసిన నూచిం
 పబడున, అట్టి విద్యను పొందయున్న వోలరు లందరితోను
 నూడియున్న నియోజకవర్గము గల దేశమే లేదని చెప్పవచ్చును.
 అట్లునుటనలది నియోజకాధికారమునకు, విద్య యోగ్యతగా నిర్ణ
 యింపబడవలసిన నాయభిప్రాయముగాదు. నియోజకాధికా
 రము నుభయిగొంచుటకు అక్షరజ్ఞున మనవరగాని కమిటీవారే
 నూచించిరి. కాని, అక్షరజ్ఞునమే విద్య గాదనియు, అది విద్య
 యొక సాధనము మాత్రమే యనియు, నియోజకాధికారము నుభ
 యిగొనింప గలగుటకు ఇతర సాధనములుగూడ కొన్ని విషయము
 లుగూడ సరిగ్గ వచ్చుననియు, కమిటీవారే యభిప్రాయపడిరి.

ప్రస్తుతవిద్యావిధానము

లోపస్థు యిష్టమును యున్నదని చెప్పుటకు సేను నేను దీయునాడనుగాను. సాహస్యప్రజలకు విద్యాభ్యాసము గావించు విషయము మాంబేను సామ్య-రహసుల పిమ్మట నెక్కువచేదధితో విచారించబడుచున్నది ప్రాథమిక విద్యాసంస్థకలకు ఇన్ని కరణములగును కుర్చించి. 1922-27 సం॥ సంఖ్యకాలము లో ప్రాథమిక విద్య చాల అభివృద్ధి చెందినది కనుట రిపోర్టు గావించెను. విద్యార్థుల సంఖ్య 2,850,470కి పోయెను. అందుకు ఖర్చునాడ 186 లక్షల రూప్యముల పోయెను. 1927 సం॥ సంఖ్యలను 1917 సం॥ సంఖ్యతో సరిపెల్లిపెన్నా, ప్రాథమికవిద్య కయిన ఖర్చు 298 కోట్లనుండి 695 కోట్లకు పోయెను, అటులే యీ ఖర్చునకు లెగిన ఫలము దేశమునకు

చేకూరించాయని మనము ప్రశ్నింపవలెను. విద్యార్థి విద్యవలన కాళ్ళకలాభమును పొందుటకు కనీసము పాటుగేండ్లయవనఁ ప్రారంభవిద్య పొందవలెనని కమిటీవా రభిప్రాయపడుచున్నారు. విద్యార్థులు ప్రారంభవిద్య పూర్తికావండనే పాఠశాలను విడిచి పెట్టుటవలనను, ఒక సంవత్సరముకంటె పెక్కువకాల మొకేతరసంగిగా ముంపుడుటవలనన, చాల నష్టము కలుగుచున్నదని కమిటీవా రభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇందుకు కారణములనుకూడ కమిటీవారు నిరూపించియున్నారు.

గ్రామపరిశ్రమలకు తగిన విద్యా సౌకర్య

పాఠవిక విద్యానిధానమందు గానింపబడవలసిన మార్పులలో కెల్ల ముఖ్యమయినది. గ్రామ జీవితమునకు తగిన శిక్ష గాము ఉపాధ్యాయుల శిష్యులబడుటగూడ చాలముఖ్యమయినది. తనభిక్షాభిభివృద్ధి గానింపబడుటకంటె సంస్కరింపబడుట ముఖ్యము. మరియు, విద్యార్థిని పాఠశాల నడికము గావించుట ముఖ్యమైనది. లేక పాఠశాల నడంపు నడికము గావించుట ముఖ్యమైనది. మిగిలినవి నిర్ణయింపబడవలసి యున్నది. తగినంత ప్రవృత్తి ము "తేమాగు"గా, ఈరెండు యుద్ధాభివృద్ధిగూడ నొక్కనొక్కగా నొనసాగింప బడవలెను. గ్రామ పాఠశాలయొక్క యుద్ధాభివృద్ధి అర్థగణనంపాదనము మాత్రమేగాక, గ్రామముయొక్క సామాన్య జీవితాభివృద్ధి యిది యుద్ధాభివృద్ధి.

ಪಾಠಮಿಕವಿದ್ಯೆ

మద్రాసు విద్యార్థిభాగ్య క్రికెట్ క్రీడాకుల కోవిన్
సంవత్సరముల కిందట ప్రాథమిక పాఠశాల
లో ఆంగ్ల భాషను ప్రార్థనా తీసివేసి కేవలము మాతృభాష
మూలకవిద్యనే యోగ్యముగా వించియుండెడిది. కాని, యీ
పాఠశాలలను విడిచి విద్యార్థులు, ఉంగ్లము బోధించబడుచున్న
యీ పాఠశాలలలో చేర్చుకోబడుటకు వీలుగాక పోవుట
యొసంగెను. కాని, యీ ప్రయత్నము వర్ధిల్లవనియే నాయుక్కి
ప్రాయము. ఈ రాజధానిలో కోవిన్ ద్రామ ప్రాంతములందు
విద్యార్థుల తరహాగ్రులు తమపట్ల ఆంగ్లవిద్యనుడ బోధి
పడవలెననియు, అందుమూలమన వారు మాధ్యమికవిద్యన
బొందుటకు సులభమైన మేర్పడగలదనియు, అభిప్రాయపడ
చున్నారు.

వర్ణభేద నిర్మూలన ప్రచారము

రామానంద ప్రబుద్ధిగారి అధ్యక్షతన వ్యాసము

డాక్టరు గోపాలచంద్ నారంగుగారి
స్వాగతోపన్యాసము

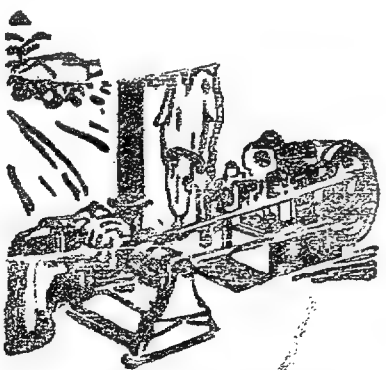
కాంగ్రెసువారి, మహాత్మా, దీని పేరు 28 - శ్రీ
మురారీరావు చట్ట 1 చట్టము ప్రకారం, బలవంత
జాతీయత-లోక (వర్ణ భేదము) ప్రచారము చేయు
చేరినది.

స్వాగతోపన్యాసము

అధ్యక్షమహాశయ్యగారు డాక్టరు గోపాలచంద్ నారంగు
గారి హిందూ సంఘములోని వర్ణ భేదముల
పరివర్తన గల గుణమును గుర్తుచేయుచు
ప్రసంగించిరి. వర్ణవివక్షతల చెడుభావములను భారతదేశము
తయ నొకేజాతిగా కేంద్రీకరించుననియు, బ్రాహ్మణ్యబ్రాహ్మ
ణులను బనియాలను జాతిగాను మధ్య భేదము ప్రబలి
యున్నదనియు సంఘములో నిర్మూలనచేయుననే లక్ష్య
గలది మతాంతర గురుగుణముల ద్వారా హిందూ
సంఘమును స్వమునాటిట్లు చేయు జనగురుననియు, వర్ణ
భేదములతోలగునగు నిష్పాదకు లుద్ధరింపబడజాలరనియు,
కావున అస్పృశ్యత తొలగి, అంతర్వర్ణ సహాయము కా సన
సమైక్యములు గావించబడవలయుననియు డాక్టరుగారు నడిపిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

సినప రామానంద ప్రబుద్ధిగారి తమ అధ్యక్షోపన్యాసము
సోపనించిరి. కాస్త్రములనుండియు, చారిత్రాత్మకముల నుండియు
బాహుళ్యముల నూచించును అధ్యక్షులు వర్ణ భేదములను
గలుగుచుండును నిర్మూలన, లోక-పత్-లోక మండలము
గారు గావించుచున్న సేవను శాశ్వతము, ప్రస్తుత సాంఘిక
నిధానమును అంతమొందించుటలో శాయద్దేశ్యము దానికన్న
నుత్తమము విధానమును సుకొల్పియేయని అధ్యక్షులు నడి
పిరి. రాజకీయములలో ప్రజామండలము వర్ణభేదములు పో
గొట్టుచున్నవనియు, ఒకవేళ అట్లు గావించునను వర్ణభేదము
లుండుటకు తగిన కారణములు లేవనియు వారి యభిప్రాయ
ము. ప్రజల ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధి భేదములు విపరీతమైన హాని
నొసల్పినవనియు మానవజాతి పరమావధిని లక్షలకొలది ప్రజ
లను పొందవలెందో చేసినదనియు వారు నడిపిరి. అగ్రవర్ణము
నిగంతుకైన వర్ణమును విశేష ప్రభుత్వము మేలని నిష్పాదకు
లనే చెప్పించుట మిక్కిలి సులభమనియు నైందవలెననియు
వైకమత్యము నిర్ణయములే గలుగవలెననియు ననియు భా
రతజాతీయ భావమునకూడా నిది ప్రభుత్వములే యనియు
ప్రచారమాండలములలో గుర్తుచేసిరి. (అ. ప్ర.)

మా ప్రత్యేక ప్రేమనక, టోర్టోయిస్ పరిమితులకు
కెటోనిక్ ప్రాధాన్యత నిర్మూలనలో గలవు.
పూర్తినివారములు, ఈ దిగుని విలీనమునకు
ప్రాయము—

ఆర్మినియస్ వీధి, మద్రాసు.
ప్రదర్శనగదులు ఈ దినములలో గలవు:
గొత్తతరగనెట్ట, బెంగళూరు.
వెస్టుమెయిన్ వీధి, మద్రాసు.
అవనామిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.
వార్తకార్డు బ్రదర్లు ఏజెన్సీ బెజవాడ.

తనికెళ్ల లక్ష్మీ నరసింహమూర్తిగారి

స్వాగతోపన్యాసము - మినిస్టర్ సందేశములు
పెద్దాపురం, సిరాపురం తాలూకాలకు సంబంధించి
శ్రీ శ్రీ తనికెళ్ల లక్ష్మీ నరసింహమూర్తి స్వాగత చిహ్నముగా
ప్రతిసంవత్సరము జనవరి 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 తేదీలలో నాడు నిర్వహించు
బహిరంగ, ఈ పండుకలు గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో జరిగి యుండవల
సినది. కారణాంతరములకల్ల అది సకాలమున జనపబడలేదు.
ఈపండుకలందు విజయము గాంచు జట్టును 60 రూపు. విలువ
గల వెండిగిన్నె ఒకటి బహుమానముగా నొసగబడును. ఈ
బహుమానము గెలుపొందిన జట్టుయొక్క సభ్యుల నగును. అట్లు
ఈ ఆటయందు ఓడిపోవు జట్టును 5 రూపులు బహుమానము
సగబడును. పండుకలలో అందరికన్నను నిపుణులతో ఆట ఆడి
న వానికి ఒక ప్రత్యేక బహుమానము (బ్రాజ్) నొసగబడును.
పెద్దాపురం, సిరాపురం తాలూకాలలోని రైల్వే పాఠశాలల
జట్టు మరియు పాఠశాలకు సంబంధించిన జట్టుకూడ యీ
పండుకలందు పాల్గొనవచ్చును.
ఈ పండుకలందు పాల్గొనవలసిన ప్రతి జట్టును
2 రూపు. ప్రవేశమునకు సహాయ పరమైన 1930 జన
వరి 31 తేదీలోపుగ పండుకల కార్యదర్శికి చేరుటకు పంపు
కోవలెను. ఈ పండుకలందు పాల్గొనే జట్టుకు బహు
తులు ఏర్పాటు చేయబడును.
కోతా కేశవరావు,
యం. తాతాచారి,
(సంయుక్త కార్యదర్శి)

WANTED Inspectors on Rs. 100/
plus Rs. 50 per month as T. A. to organise
the Easy Deposit scheme (small premium
with high outturn) and to give loan to the
local men on co-operative credit lines.
Candidates must qualify themselves by
purchasing 10 shares of Rs. 25/- if they
are not registered as share-holders.
For terms and particulars apply to—
The METROPOLITAN INDUSTRIAL BANK, Ltd.
172/3, Bowbazaar Street, Calcutta.

TEXACO

మేలైన రకము

మోటారు చమురులకు, గీజులకు, పారిశ్రామిక చమురులకు, టెన్సిల్ చమురులు, ఇంజను చమురులు, వాహనములకు ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.
41, నూకర్ చిన్నమొట్టవీధి, మద్రాసు.
THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.
Bombay, Madras, Etc.,
టి. ఆర్. కర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరనర్మదురు, సోల. కలం.

ఎం పైర్ హిందూ మూటల్

విక్రీయము చేయునకు విడుట

ఫోర్టు బొంబాయి.

దివ్యమైనదము, అదర్శమైనదము, వర్ణము, వైరేషన్, ఎలక్ట్రిక్ దీపములు, బీబులు, గాలి ధారాముగా వచ్చునట్టి గదులు మొదలగునవి అమర్చబడినవి. దివ్యమైన ఫర్నిచర్ కూడ గలదు. తంజిలిరాసు, "ఫ్రైడ్".
THE EMPIRE HINDU HNTL, Facing Victoria Terminus, Fort, Bombay.

మలయచందనము

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 మూలలలో గుణము కలుగును
అనేకమార్గాలతో ప్రకలుపించినది. మొట్టమొదటిది 2-4-0 దీని కుతారము 3-0-0 రెండవది 4-0-0 మూడవది 5-12-0
సుధాసారము, నవాంకి రాజావధము సీసా 4-0-0
102-1 గంధర్వభార్య, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా. 72

1930 అమృతాంజనము డిపో వారి 1930

అందమైన రంగుల క్యాలెండరు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన
సుందరి, శ్రీ సీతారాములు, మహాత్మాగాంధీ
ప్రవర్ణచిత్రపటములు గలవి.
క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-12-0
స్వాగతం పోస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.
మార్గము—ఈ క్యాలెండరు అంతకు అర్హత సగమునా అద్యాత్మిక సంపుట దగ్గర
రైల్వేస్టేషన్ లోనుండును.
8 క్యాలెండరు అందక, పైని గూత్రము వి. పి. పి. మూలముగా పంపబడును.
బొంబాయి—అమృతాంజనము డిపో—మద్రాసు.

రామమోహనపార్థసారథి బెజవాడ

మోహనపార్థసారథి ఈ డిపో
రెవెన్యూలో బేజవాడలోని బోర్డు
వారు రామమోహనపార్థసారథి
దేవరకు అనిమాత్రం ప్రాంతము
కు, బాల్కన్ చేరు ప్రాంతములకు
ను, ఫోల్స్లోలో సమస్త ఆదాయము
కొనుటకు భవములు కేవలము మాత్రములు మొదలగునవియు పనిముట్లనుగూడ సుప్రసిద్ధి
లైన తయారుచేయబడినవి నీచుగానున్నవి. బేజవాడ ఉత్తరము.
(బెజవాడ, పి. రాజగోపాలాచారి బి.వి. బియ్యం, టి. దళగణాచార్యులు బి.వి. బియ్యం, జి. వెంకటాచార్యులు రైల్వే పేజిలు.)

మహాభారత విమర్శన

98-2

గ్రంథకర్త:—పెండ్యల శ్రీకృష్ణబ్రహ్మశాస్త్రిగారు

పాండవులు భారతీయులుగాక త్రివిష్టపదేశీయు లనియు, కౌరవరాజ్యాధ్యక్షులు కాదనియు, ద్రౌపది పంచభర్తృక కాదనియు, ద్రౌపదీ వస్త్రాహరణగాథ యనభ్యుదయము శ్రీకృష్ణుడే యనియు ఇంక ననేక విషయములు చేర్చి "మహాభారతవిమర్శన" అను పేరుతో నీ విమర్శగ్రంథము వ్రాయబడినది. ఇందు భారతకాల భరతఖండ పటము ప్రత్యేకముగ ఆన్వేషించి చేర్చబడినది. అందఱును చదివదగినది 260 పేజీల గ్రంథము. మొదట 1-4-0లు మాత్రమే. రెడ్డిబ్రదర్సు, రాయవరము తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

భీమా వ్యాపారములో నుండు సకలవిధములగు సౌకర్యములను, మిక్కిలి చవుకలో మీ కొనసగిన

యూనిక్ భీమా కంపెనీ (కలకత్తా)లో

మీ ప్రాణములను భీమా చేసుకొనుడు.

రు 1000-కి రు 50 లాభము పంచబడెను.

ముందు మదింపునంపు ఎక్కువ గూచనలు పొడమాపుచుండెను

వివరములకు:—నూపరెన్ టెండెంటు, బ్రాంచి, బెజవాడ, లేక ఆర్గనైజర్లు, వాడేప్రబదర్సు, పితాపురం

ఇంజనీర్ వరుల బుక్ (తెలుగు)

కోట యజ్ఞరామశర్మ, మెకానికల్ ఇంజనీరు (జి. జా. ప.)

ఇది, స్త్రీలు యింజను డ్రైవరులకు, బాయిలరు డ్రైవరులకు, ఫిట్టరులకు, ఇంజనీరింగు విద్యార్థులకు, మెకానికల్ ఎంప్లాయింట్లకు, మెదలగువారికి చాల అవసరము. ప్రతిపేజీలకు మద్రాసు ఇంజను డ్రైవింగ్ పరీక్షకుబోవువారికి తప్పక నుండదగినది. దీని సహాయమున అపరీక్షితులగు వారు గెలుపొందవచ్చును.

దీనిని పెద్ద అక్షరములతో, చక్కని, మందము, క్లీజు, అర్థమైనవిధముల విడచక్కగా ముద్రింపబడి, ఫుల్ కాలిగ్రాఫిక్ డ్రాయింగు చేయబడినది. ఇంజనులు, బాయిలర్లు, వాటి సామాన్య బొమ్మలు అన్నియు మొత్తము 50 వరకు చక్కగా చేయబడి, వాటికింద వాటి వివరములను వ్రాయబడినవి. మొ. మా. 2-0-0 ఇప్పటికి 800 కాపీలు అమ్ముడైనవి:—త్వరపడుడు.

మలయువారు:— కోట యజ్ఞరామశర్మ, చింతగంటపాలెం, బందరు.

MASULIPATAM (Madras Presidency).

గట్టి చాయరంగు నూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగగుమరుచాయ నూలురకమున్న నూతన పలురకముల కలరు నూలున్న, నెం 20 ముదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

132-2

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జువ్వలివ్యాపారం, మహల్ బిధి, మధుర.

స్వరాజ్యము నవేక్షించు భారతీయులు స్వదేశి పరిశ్రమములను

పోషించవలెను

మేము తయారుచేయుచున్న స్వదేశి పప్పురమెట్లు పలురకములు ప్రతి పట్టణములోను, అన్ని దుకాణములందును దొరకుచున్నవి.

వీటిని ఒక్క దాని కొనినచాలు విదేశీసరకులకు మించినవనియు, అమోఘమైనవనియు తెలుపుట మాత్రమే గాక, వాడేవడే ఆర్డరు లిచ్చుచున్నాడు.

ఈ పరిశ్రమమును ప్రారంభింపుటయందు మాముఖ్యోద్దేశ్యము ప్రజలకు శ్రేష్ఠతరమైన సరకును సరసమైన ధరకు సరఫరాచేయుటయే. దీని నిజమును మీ రొకసారి మా కార్డును పంపి గ్రహింపుడు.

యేజంట్లు లేని పట్టణములందు, గ్రామములందు యేజంట్లు కావలెను.

వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమును వ్రాయవలెను:—

ది ఈస్టరన్ కన్ ఫెక్స్ నరి మార్ట్.

16 ఆదియప్పనాయక్ వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ డిశంబరు నెల 30-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు

వియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, వ 45 కలది రు 12 8 0 13 4 0

గెల్లూరిది ,, డిటో 42 ,, 13 8 0 14 0 0

శేల్లి ,, డిటో 46 ,, 16 0 0 17 0 0

రాగులు రా. 184 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0

నువ్వులు ,, ,, 19 0 0 20 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

నెనగలు ,, డిటో ,, 17 0 0 19 0 0

పెసలు ,, డిటో ,, 14 0 0 16 0 0

మినుములు ,, డిటో ,, 17 8 0 18 0 0

ఉలపలు ,, ర 195 ,, 8 4 0 8 8 0

3. నూనెవస్తువులు

నువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 110 0 0 118 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 19 0 0

తేనెనెనగపప్పు బా 1-కి ,, 41 0 0 43-0-0

తేనెనెనగనూనె గానగ బా 1-కి రు 92, ఎం.కా.నూనె 90

అముదము బా 1-కి 100 0 0 108 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపగువు బా 1-కి 108 0 0 110 0 0

కూరపగువు ,, 60 0 0 65 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి 105 0 0 122 0 0

ధనియాలు ,, బా 1-కి 28 0 0 38 0 0

గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమంగు ములుగు 1-కి రు 40 45

శెల్లము బా 1-కి రు 28 0 0 49 0 0

అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 24 10 0 24 12 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 28 0 0 38 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 80 0 0 81 0 0

చదరం ,, 23 0 0 31 0 0

రవుండు ,, 28 0 0 31 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహాయా పె రు 7 12

నెం 6 ,, కటారి ,, 4 9 0

నెం 24 ,, లాడి ,, 5 10 0

నెం 40 జమ్మరు 10 పా ,, 10 6 0

నెం 20 1/2 రెట్టతెడి ,, 7 5 0

నెం 40 రాణి ,, 9 8 8

నెం 4 తెన్ని మనీడు ,, 4 8 0

44 కాండో ,, 5 8 0

7. రోహములు

నెం 100 నెం 1 4 రు 50 0 0 రు 54 11 0

నెం 100 నెం 1 4 ,, 21 18 0 22 0 0

ఇవ్వడ 1-కి 15 7 2

ఇక్రది బా 1-కి ,, 218 0 0 249-0-0

కాగ బా 1-కి ,, 296 0 0 352-0-0

8. రంగులు

అరి పేలు సిల్వరులూను అరిజరులూ సింహాయాబా

పిమా 1-క్రీలు 200 కి రు 47 0 0

,, నీలిరంగు 1 రు 1 10 0

,, 14 రంగులు 1 10 6

,, 28 రంగులు 1 9 0

,, 55 రంగులు 1 8 8

,, 1 అరంగు 1 8 0

రంగులుపొయకట్టులో లెట్ అవగా (బర్ని-రెడ్డు) 8 4 0

కాంగో 2 కి 1 0 0

దిగు 1 1 2 0

కడచిన 50 సంవత్సరములు

క్రిందట నుంచి

(ప్రపంచమందంతటను పిల్లలకు చికిత్సనివారణ కొరకు)

చాంబర్లెన్ కాలిక్ రిమెడీ

నే యువమోగించుచున్నాను. గొంతులోని, చిక్క-లి-గింత, రాత్రి వచ్చు చిగులు, కింక వాయువులను, జలుబులను అభివృద్ధినింది అపాయకరమును యిష్టమయింజా మొదలగు విషవాయువులను తొలగింజా కాపాడును. సంకోచముగా నిలింజున్నను, విషపూరితమయిన దినుసు లెద్యయింజు యెదు చేరింజుండలేదు.

చాంబర్లెన్ డ్రగ్స్ నివారిణి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.
Des Moines, Iowa U. S. A.

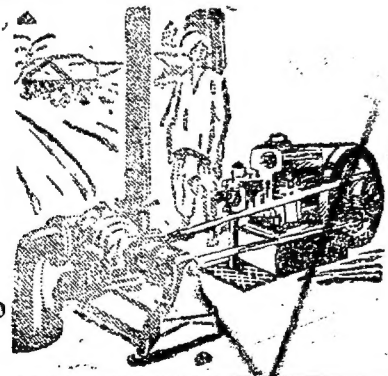
ప్రపంచమందటను చాలకాలమునుండి విఖ్యాతినిందిన ఓవ్యాధిమందు. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక నూరు మిచ్చును. ఇందులో వస్తువార్ధములు చేరుటలేదు.

సంతానం పుట్టుకుండా 'కాంట్రా సెప్టిన్'

బిక్క-తే 108-1
సులభమైన సురక్షితో సాయం
16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0
ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:-
ది సోషల్ ప్రొటెక్షన్ సిండికేట్
1/3 అంశరూపిణి, బ్రాడ్వేవర్డ్ ముద్రాసు.

నవీన వాల్ కార్టు డీజెల్

హోరిజంటల్, 4 స్టోక్సుల స్టార్లింగు భారత దేశమునకు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడినది. చమురు ఖర్చు తక్కువ, అత్యధికమైన నమృత గలిగిది. పంపిణీ నకు అన్ని పరిశ్రమలకు అత్యుత్తమమైన ఇంజను.
7 1/2 హెచ్. పి. నుండి 80 హెచ్. పి. వరకు సైజులలో తయారుచేయుచున్నది. విగత వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వాల్ కార్టు బ్రదర్స్, ఎంజనీర్స్,
ఆఫీసును వీధి, మద్రాస్.
ప్రదర్శనము గల స్థానములు.
బెంగళూరు బెజవాడ
మధుర కోయంబత్తూరు

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(30-12-29)

నీమజన్తులి దినుసులు

ఇరుగి గజముల పీస్ ధరలు
కాంకంబులు:- "ముంగిసూర్యు" 22 X 22 (లి) రు 7-15-0
సాధారణకము రు 7-5-0 "సింహము" 22 X 22 (లి) రు 7-11-0 సాధారణకము రు 7-1-0 "ఇంజను" 22 + 22 (లి) రు 7-11-0 "సింహము పాము" 22 + 22 (లి) రు 7-10-0 సాధారణకము రు 7-0-0 "అమెహను" 22 + 22 (లి) రు 7-11-0
చలువ:- "ముంగిస" 22 + 22 (లి) రు 9-0-0 సామాన్యకము రు 7-15-0 "సింహము" 22 + 22 (లి) రు 8-7-0 సామాన్యకము రు 7-10-0 "సింహము, పాము" 22 + 22 (లి) రు 8-7-0 సామాన్యకము రు 7-9-0 "అమెహను" 22 + 22 (లి) రు 8-6-0 సామాన్యకము రు 7-8-0 "వీనుసు" 22 + 22 (లి) రు 8-5-0 సామాన్యకము రు 7-7-0.
ఎలవనులు:- 1708 (నెట్) రు 12-0-0
1508 రు 11-8-0 1808 రు 10-10-0 నై 4
రు 6-7-0 నై 5 రు 7-2-0 73073 రు 7-9-0
జి. జి. 78 రు 7-10-0

నూలు
40 సం (నీమ 5 పా కట్టులు)-టూక్రి రు 5-7-0
చలువ (కొంగ) చలువ (ఎనిటి క్లె-టో) రు 6-12-0
చలువ (నాగకన్యక) రు 6-1-0 చలువ (గుడ్డి) రు 6-6-6 చలువ (గడ్డకెండా) రు 6-0-0 వచ్చుగుట్టము (ఎట్ట) రు 7-7-0
జి. రు 5-5-5 అనాని రు 8-4-0.
40 జపాన్ (పదిపానుకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
గల్ బాల్ రు 10-14-0. నమలి రు
60 సీమ (5 పానుకట్టులు)-అడకత్తె రు 14-4-0
జి. (ఎట్ట) "పాట్టెలుతల" మార్కు రు 14-8-0
జి రు 5-5-0 ఎట్టగడియారము రు 7-12-0
చాటుజుట్టు రు 7-13-0
చెన్నీలు రు 8-0-0
సిరాబుడ్డి రు 8-0-0
తెల్ల "కంగారు" రు 10-4-0
ఇండియా బ్రానియోమార్కు తెల్ల రు
ఇత్తడికేసులు-(డిట్ మేక్) రు 248-0-0
డిట్ (మూసానాట్) రు 245-0-0
రాగిశు రు 230-0-0

సిరియంబుపీసా వెలు:-
సెల్ కౌ-హెమ్ ("బెయ్యి") రు 11-2-0
బర్మో "ప్లాగ్" రు బర్మో "బెహ్" రు 9-8-0
చక్కెరమూటయొక్క ధర:-
బావా "రెడి" రు 24-10-0, డిసెంబరు రు 24-2-0 జనవరి రు 24-4-0. ఫిబ్రవరి 24-4-0, ఏప్రిల్ రు 24 6 0
మేరుసెనగ నూనె
పీసాలలో రు 90.
అమడుము
(మిల్ రెలిసె) రు 100 టు 101
వదునుచేసినతోలు రు 1-3 ధరలు
అవుతోలు (8 టు 9) "అఫ్ కండ్రిస్" రు 0-14-6 టు 0-15-3
" (తేలిక) " రు 1-0-6 టు 1-1-0
" (7-9) టెంకెనూర్ రు 0-15-6 టు 1-0-6
" (తేలిక) రు 1-1-3 టు 1-1-6
" 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాడ్ రు 0-15-0 టు 1-0-6
" (6 1/2 టు 7 1/2) విజయనగర రు 0-15-9 టు 1-1-0
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 0-15-9 టు 1-0-0
గజతోలు రు 0-9-6 టు 0-10-6
గజమాడతోలు రు 1-0-9 టు 1-1-6
అశుమాడతోలు రు 1-9 6 టు 1-11-3
మేకతోలు (వదునుచేసినది) "ప్రైము" రు 2-8-0 టు 2-9-6
" " "మిడియము" రు 2-6-0 టు 2-6-6
గొత్తతోలు " " "ప్రైము" రు 2-11-0 టు 2-12-0
" " "మిడియము" రు 2-5-0 టు 2-6-0
" " "సుటివాడ మిడియము" రు 2-0-0 టు 2-4-0
మెండి బంగారముల ధరలు
సవరసు 1 కి (టోకుధర) రు 18-7 0
బంగారము (ఇంగ్లీషుబార్) తులం 1 కి రు 21-18-0
" (మెంటు బార్) " రు 21-8-6
బండి బార్ 100 గలములు రు 50-0-0

ధాన్యముల ధరలు

(30-12-1929)

మంచిబియ్యము	బస్తా 1-కి	రు. అ. పై
బెజవాడ "డిల్లీ"	164	16 4 9
ఉప్పుడుబియ్యము		
ఉప్పుడుబియ్యము 164 పానులు మిషన్		11 8 9
బియ్యము నూక		
రంగూన్ ఏ 1	210	14 8 9
" ఏ 2	"	13 4 9
" ఏ 3	"	12 0 9
" బి 1	"	14 0 9
" బి 2	"	12 12 9
" బి 3	"	11 4 9
" సి 1	"	12 12 9
" సి 2	"	11 12 9
" సి 3	"	10 8 9
సింగపూరు ఏ 1	240	"
నైగోన్ నెం 1	216	14 8 9
" నెం 1 + 2	216	14 4 9
గోధుములు		
కందువా	205	"
కాయధాన్యములు		
చిక్కుడుగింజలు (బావ)	195	17 10 9
బటాణి గింజలు	205	17 8 9
"	164	14 4 9
ఎట్ట లీన్సు	195	12 2 9
కందులు (అరా)	205	"
కందిపప్పు (కలకత్తా)	"	21 0 9
" (కాన్పూరు)	"	20 4 9
వినుములు (రాయపూరు)	225	17 6 9
" (రాజనంగ)	225	19 4 9
పెసలు (గొంబాయి)	200 పానులు	17 0 9
" (సింగపూరు)	205	16 12 9
పెసలు (రంగూన్)	195	16 8 9
" (కరాచి)	205	14 0 9

Pyorrhoea Alveolaris

పంటియగురులందు వచ్చు పీను రక్తమునకు చిక్కిన తెలుపు పుస్తకము ప్రతి 1-కి రు 0-4-0.

Dental Caries or Cavities

దంతముల కుదళ్లను చూపు పుస్తకము, ప్రతి 1-కి రు 0-4-0.

వివరములకు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను
డాక్టర్ హెచ్ మెక్టర్నాపు ఎల్ ఎమ్ అండ్ సెన్.,
కొంబికాలము జనరల్ ఆస్పత్రియందు డెంటల్ స్టర్లనగా
నుండినవారు, నెం 2501 చెనాబజారు
ప్లవర్ బజారు పోలీసుస్టేషనుకు ఎదుట, మద్రాసు

మాన సోల్గా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

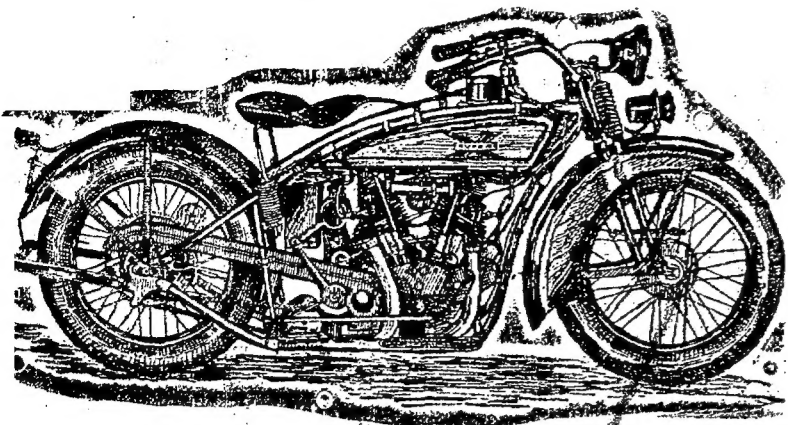
ఇల సులభము! (పోస్తునిచ్చును ప్రత్యేకముగూ మధికము!)
కరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైత్యవాతం
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్వాదము, అభులంతలు,
అగ్ని మాండ్యము, అతిదాహము, జ్వరము, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కలు, హిర్యములు, శీరస్సు,
వ్రేళ్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలు
బోగొట్టి మోమును మంచి ఆరోగ్యమునకు తెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేనానానో పూలను వెంటనే చూపును.
ఇందు ఆరోగ్య మధురము చేరినది. అనుభవముగల జీవధ
మగుటచేతను పరమహంసకీయ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:-
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్తు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

సబుడిలర్లు కావలెను

ఆలశ్యము చేయకుడు
గార్డనర్ కారులు
ఎక్స్ ల సియర్ మోటారు వైకిల్లు

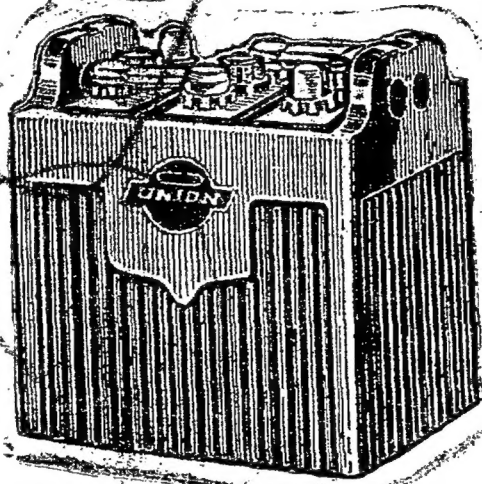
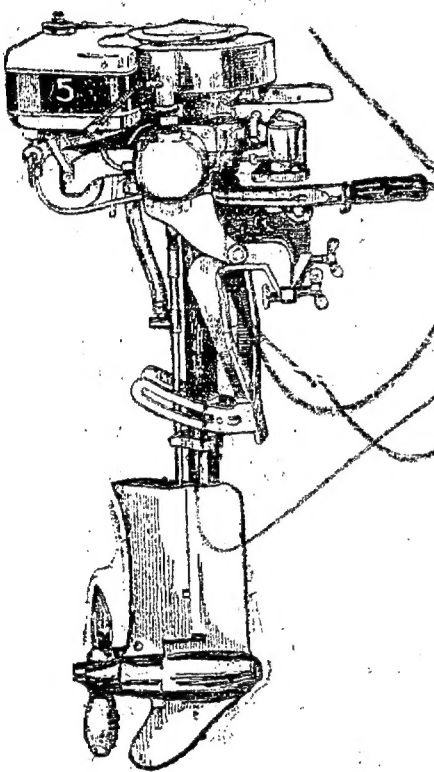
త్వరలో దరఖాస్తు
పంపుకొనుడు

నూఫర్ స్పీడ్ X Super X
మాదిరిలు భద్రమైనవి, త్వరిత
మైనవి, సరళమైనవి. ఇదివర
కున్న వాటికంటెను శ్రేష్ఠ
తరమైనవి. పూర్తిగా అమర్చ
బడినవి. బాటపైకి పోవుటకు
సిద్ధముగా నున్నవి.

కెయిలి బెట్-బోర్డు మోటారు యూనియను & కన్ సాలిడేటెడ్

బ్యాటరీలు

మాడల్ బాని
హార్వేస్ట్
ట్రాక్టర్
స్పీడ్ ట్రైన్.

4-36 మైల్లవర
కు గమనచేగ

ము మారును. ఆటో మొబైల్ యే రేడియో వివరణియ
6, 12, వోల్టేజీనివబడినది డ్రైవి గవుల.

పోయ్-కేర్ ప్రదర్శనమునందు వీటిని మీరు ఖుద్దన చూడవచ్చును.

అమెరికన్ ట్రక్ అండ్ ఆటో మొబైలు సంపెన్, 18 నహోంబోర్డ్, న్యూజాంసు.

లంఠినిలాసము:—ANTAC పోస్టుబాక్సు నెం. 374.

ఓక్రియిండింగు, స్వదేశీసంస్థాపములకు, నైజాము డొమినియనులకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—అన్ని ప్రదేశములం
గురు పబ్లికర్లు కావలెను. పూర్తివివరములకు, చరకులకు తక్షణమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

జి. మెర్కు (జర్నల్)

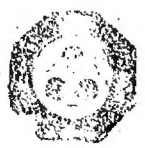
మ క ర ధ్వ జ ము (బ్రహ్మరముతో చేసినది)

“దాని సుప్రయోగించిన జరామరణము లుండవు”

తులము గొట్టము రు. 12. రెన్ శాస్త్రము. 137-1

ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు. పోస్టుబాక్సు 40852

ఇండో-జర్నల్ డ్రగ్స్ స్టోర్సు, కలకత్తా.

రక్త హాని
Deschiens' syrup

విరళము నుండినది

ఇది, లోకోమోటరు, ఇంజను, విద్యుత్సమయం, 30,000 రైడ్లబుల్బులతోపాటుగా. డెస్చియన్, 4-45
ఇది పోస్టుబాక్సు, 18 నహోంబోర్డ్, న్యూజాంసు.

To be had of Chemists C. T. HARI, 145, Broadway, Madras.

నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ
లిమిటెడ్,
ప్రధానకార్యాలయము: కలకత్తా.

అభివృద్ధిలోనున్న ఇండియా ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ
ఆస్తులు రూ. 13500000
భీమాలు చెల్లించబడినవి 5700000
అమలులోనున్న పాలీసీలు 50000000
సం. ర ఆదాయము 2500000

1928 యివ్వబడిన నూతన పాలీసీలు ఒక కో
టి రూపాయలకు పైగానే గలవు. పిల్లల విద్యకు
లేక వివాహమునకు ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రత్యేక
పద్ధతులు గలవు.

ప్రాస్పెక్టును, ఏజెన్సీ పరతులకు ఈ దిగువ
విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కె. ఎస్. గోపాలయ్యగారు,

కార్యదర్శి, మద్రాసు బ్రాంచి,
101-1 లోక్ మైన్స్ బ్రాడవే, మద్రాసు.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరువేట, బెజవాడ.

గనేరిమా మిక్స్చర్

గ్యారంటీగా కి రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు నెగరోగవులను నివారించి మూత్రము
నిడుయవచ్చును గలంగ పోటు, ముంపు, చురుకుడు యింజను
లోను కిచ్చిరాగిలతోను నిమిత్తములొంద రుచుక కుదుర్చును.
నీరు 1-1 కు 8-0-0.

మూర్ఖాభివృద్ధి

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వము యెన్నిదల
త్వరమునందెయున్న మూర్ఖుల నెవను గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
నెలకు నానావుమందు రు 8-0-0.

పొడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తైలపొడలలో గాక యితరవిధములైన
పొడలను గూడ పోగుట్టును. ఇంజను, ట్యాంకు, గడ్డ, కర్పూర
సంబంధముగా అన్ని విధములైన మూర్ఖత్వములను పోగుట్ట చేస్తు
గాను ఈమూలనెరికి చూపును. డిస్క 1-1 కు 1-0-0

ఈ సులూబు జల్లుకు రోగి కెట్టు. ఇండియన్ యాంత్రి
క్రీయలో చూయు సులూబు.

ఏ కెంట్రా కావలెను.

131

బరిరపురం

ఖారామసాలా స్వర్ణ కేతకి

బజారులో విక్రయించుటకు కచ్చితముగా కచ్చిత ప్రో
త్సహించు. మహాదేవ, దుర్గ, పరమేశ్వరుల స్వామిలతో సులూ
లములు బాగాక పరమేశ్వరులు రాస్త్రాక్రమంగా ఖరీదగుట్ట
యొప్పును. ఈ 40 లు కాసు 1 కోర్కూ 1-0-0

సర్వ-దూర, సుగంధము, సులూబు మిత్రమునాల్గు. గు
వర్ణ రోగమును. విరళములకును కచ్చితముగా యివ్వబడును.

కచ్చిత నీ టోరామనాల్గు.

వర్ణ బాంధావము, బరిరపురం. (గంజం)

శుక్ల బిందు

అంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపాటు చుట్టు
బలాతో అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లవర్ణము
కట్టుబాటు చేయబడి, స్త్రీపురుషులకు వీరకార్యమునకు
రక్షించుటకు దీనిని వినియోగించుట మేలు. 25 గూ. 4-4

చందనాదిపట్టి నెట్టు 400

నానాధులకు దివ్యవర్ణం. ఇచ్చితముగా అంబు
రత్న పురుషలేవ్యము శుక్లభి 200

వీర్యవృద్ధికి సేవనదీన బావధము.

17-8 త్రిపురసుందరి వైద్యశాల
ఈ సోలూబు-రామచంద్రాచారి, గోకాచారి

హిస్ ఎక్సలెన్సీ డి వైస్రాయిగారు

మద్రాసుకు వచ్చినప్పుడు

12-12-29

యీ క్రిందివారు బహుమతులుగ నొసంగిన

వెండి

“నంపుటములు (కాన్సెట్టు)”

నగలవర్తకులగు సురాజ్ మల్ వారివలననే తయారుచేయబడును

మద్రాసు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్.

దక్షిణయిండియా వర్తకసంఘము.

మద్రాసు లింబమాన్, మహమ్మదీయ విద్యసంఘము.

మద్రాసు రాజధాని ముస్లిమ్ లిగ్.

సురాజ్ మల్

లల్లూ భాయి అండ్ కో.,

“నగలవర్తకులు”

313, ఎస్ వన్ నెడు,

మద్రాస్.

మద్రాస్.

మీరు ఇచ్చు బహుమతి సురాజ్ మల్ వారిచే తయారుచేయబడినయెడల గౌరవము పెంపొందను.